VARSPURAKAN
SARDARABAD

BUENOS AIRES
AÑO XIV
Nº
Miércoles
5 de
Octubre
de
1988

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

Primera nómina de armenios masacrados en Sumgait (°)

La siguiente es una primera ...sina, todavia incompleta, ...los residentes armenios que ...n masacrados por azeries ...s, entre el 27 y 29 de ...ro pasado, en la ciudad ...Sumgait (Azerbaijan).

1. **Alberto Manuel Avanes...ian**, nacido en 1955, asesina... ...en la calle el 28 de febrero.
2. **Valery Manuel Avanes...** nacido en 1955, asesina... ...la calle el 28 de febrero.
3. **Yuri Pakrad Avakian,** ...o en 1936, asesinado en ...le el 28 de febrero.
4. **Lola Pavlig Aramian,** na... en 1961, estaba embara... ...cuando fue asesinada el ...e febrero.

Armo Ashod Aramian, ...cido en 1928, asesinado el ...e febrero.

6. **Arthur Ashod Aramian,** ...lo en 1963, asesinado el ...e febrero.
7. **Ashod Levon Arakelian,** ...do en 1936, asesinado el ...de febrero.
8. **Vladimir Hovhannes ...ushanian,** nacido en 1936.
9. **Rasmella Atanes ...oushian,** nacida en 1938, ...asesinada el 28 de febrero. ...uemada en un carro frente al ...almacén "Caucas".
10. **Misha Arsen Hampart...umian,** nacido en 1941, fue ...sinado el 28 de febrero. Fue ...capitado en la casa de ...ghomon Melkoumian.
11. **Alexander Pakrad Ava...kian,** nacido en 1936.
12. **Angel Hampart...oumian,** nacido en 1974.
13. **Arshag Aban Babayan,** ...acido en 1931, asesinado el ...8 de febrero en su hogar. ...Golpeado hasta morir.
14. **Natalia "Nato" Varta...kian,** nacida en 1915.
15. **Zima Shirin Krikorian,** ...acida en 1930, asesinada el 28 de febrero.
16. Alexander Alexander ...hamparian, nacido en 1928.
17. **Nikolai Ardem Da...kelian,** nacido en 1930, asesi...nado el 28 de febrero.
18. **Seta Osip Danielian,** nacida en 1937, asesinada el 28 de febrero.
19. **Pirouz Melkoumian Kocharian,** nacido en 1913.
20. **Yersilé Boris Movsesova,** nacido en 1912, asesinado el 28 de febrero mediante 31 golpes de cuchillo.
21. **Soghomon Markar Melkoumian,** nacido en 1931, asesinado el 29 de febrero. Su cuerpo fue parcialmente quemado y su cráneo destrozado.
22. **Rassia Arsiné Melkoumian,** nacida en 1934, asesinada el 28tde febrero.tMuerta a cuchilladas en la calle.
23. **Igor Soghomon Melkoumian,** nacido en 1957, asesinado en la calle el 29 de febrero. Envenenado con gas.
24. **Edward Soghomon Melkoumian,** macido en 1960, asesinado el 29 de febrero. Golpeado hasta morir.
25. **Irina Soghomon Melkounian,** nacida en 1962, asesinada el 29 de febrero.
26. **Gary Ardem Mardirossian,** nacido en 1955. Quemado hasta morir.
27. **Raffig Hampartzoum Bedrosian,** nacido en 1957, asesinado el 28 de febrero.
28. **Shahen Karekin Sarkissian,** nacido en 1926, asesinado el 28 de febrero. Quemado sobre un carro hasta morir.
29. **Gavril Aram Dertadov,** nacido en 1925, asesinado el 28 de febrero.
30. **Lerga Kachaderian,** nacida en 1975.
31. **Sophia Vozganian,** 70/75 años de edad. Decapitada.
32. **Volodia Kachaderian.**
33. **Rosa Raphael Arakelian,** nacida en 1965.
34. **Ivan Vanian.**
35. **Ludmila Victor Krikorian,** nacida en 1938.
36. **Pavel Ardem Krikorian,** nacido en 1948.
37. **Vladimir Ardem Krikorian,** nacido en 1955.
38. **Elena Ardem Krikorian,** nacida en 1963.
39. **Vladimir Podiev.**
40. **Arousiag Aslin Sayirian,** nacida en 1914, asesinada el 28 de febrero.
41. **Razmig Danielian.**
42. **Emma Krikorian.**
43. **Cherkez Krikorian.**
44. **Vilen Arakelian.**

(°) The Armenian Mirror-Spectator, 17/9/88.

"Sin Armenia nuestros días son contados"

El siguiente es el texto traducido del discurso que la señora Louise Simone pronunciara en la cena celebratoria del 30º aniversario de la Comisión de Damas. El mismo, cargado de fuerte sentimiento patriótico, presenta también un panorama de la obra de UGAB en el mundo.

Vuelvo con gran placer a Buenos Aires, y me siento feliz de tener una vez más la oportunidad de renovar antiguas amistades, a la vez que establecer nuevos conocimientos y sentir el pulso de la comunidad armenia en la Argentina.

Ustedes saben que, aparte de en Armenia, sólo existía en el mundo una calle llamada Armenia,tcomo ésta en que nos encontramos, y que ella está en Watertown, Massachusets. Una calle que personifica todo lo que tiene sentido en la herencia armenia: nuestra Iglesia, nuestras escuelas, nuestra vida comunitaria...

Cuando hablo de UGAB ante una colectividad, a menudo me refiero a la obra consecuente que se realiza en este Centro, preguntándome cómo una multitud de mil personas, integrada por alumnos, maestros, padres, miembros y simpatizantes, entran y salen en este edificio durante un día, y considero que ustedes pueden enorgullecerse ze sus realizaciones.

Miembros de UGAB, como ustedes, han trabajado con dedicación y sacrificio para formar una organización que ha logrado un auténtico liderazgo en las áreas de la educación, la cultura y la filosofía. Una organización que hoy, con sus 40 colegios y centros, sus 100 ...liales y proyectos, está rep... sentada en 24 países y cr... aún más.

Continúa en pág. 4

Alex Manoogian pide calma

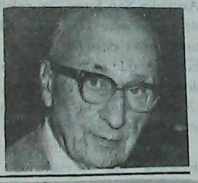

El señor Alex Manoogian gran benefactor y figura fundamental de la Diaspora, habló por **"La Voz de las Américas"**, que se escucha en la URSS, pidiendo al pueblo armenio pacificación y calma en estos difíciles momentos que esta viviendo.

Caputo: una elección que honra a la Argentina

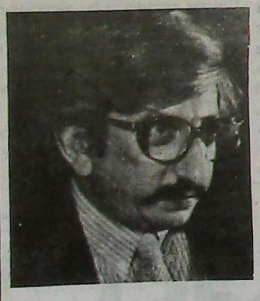

La elección del canciller Dante Caputo para presidir la Asamblea de las Naciones Unidas constituye, sin duda, un hecho sumamente auspicioso para la Argentina. La abrumadora mayoría de los países integrantes votaron por el candidato argentino. Y así, ya, el canciller Caputo está presidiendo este alto organismo internacional.

Ultimo momento

Llamamiento a los partidos de la Diáspora

El Líbano, 1º. El Consejo mundial del Partido Demócrata Liberal Armenio (Ramgavar Azadagan) hizo un llamamiento de unificación de acciones a todos los partidos políticos y organizaciones de la Diáspora, con motivo del empeoramiento de la situación imperante en Artsaj (Gharabagh). Al respecto propone un programa de cuatro puntos, a realizarse inmediatamente.

En nuestra próxima edición ampliaremos detalles.

San Pablo / Brasil

Bispo Datev Karibian Homenageado

No dia 04 de setembro, o Bispo Datev Karibian - Prelado Titular da Diocese Apostólica Armênia do Brasil, que neste ano está completando 25 anos de dedicação ao sacerdócio, foi homenageado pela coletividade armênia do Rio de Janeiro.

Após a celebração de uma missa, a coletividade carioca promoveu um almoço, no Tenis Club (Tijuca), em que o Bispo Datev Karibian recebeu um cartão de prata como símbolo de reconhecimento por seus méritos como sacerdote e como Prelado Titular da Diocese Apostólica Armênia do Brasil.

Nota de Viagem

O Bispo Datev Karibian - Prelado Titular da Diocese Apostólica Armênia do Brasil, estará ausente de nossa coletividade de até o dia 04 de novembro.

Ele viajou no dia 19 de setembro passado para Paris, estando prevista também sua visita a Damasco e Aleppo.

Falecimento

Araksi Karibian Dermovsesian

Com profundo pezar, noticiamos que em 18 de setembro passado, na Igreja Apostólica Armênia São Jorge, foi celebrada a missa de 7° dia em memória da Sra. Araksi Karibian Dermovsesian, que faleceu em Aleppo.

Na ocasião, o Bispo Datev Karibian - Prelado Titular da Diocese Apostólica Armênia do Brasil, irmão da falecida, recebeu manifestações de condolências de todos os membros de nossa coletividade.

Missa especial para as debutantes

No dia 18 de setembro, as 10:30 hs., na Igreja Apostólica Armênia São Jorge, foi celebrada pelo Padre Yesnig Guzelian, uma missa especial para as debutantes que estarão participando do "Baile de Debutantes" da UGAB, a ser realizado em 24 de setembro proximo.

A Cerimônia contou com a presença do presidente da UGAB, Zaven Der Haroutiunian; de membros da Diretoria, do Depto. Feminino e de Jovens da entidade; além das debutantes, seus familiares e grande número de fiéis.

Após a missa, as debutantes e seus familiares foram recepcionadas pelo Conselho Representativo Central da Igreja Apostólica Armênia e, na sede da UGAB, confraternizaram-se saboreando um apetitoso churrasco.

O Jornal Sardarabad felicita a UGAB por mais esta atividade visando incentivar o espíritu de armenidade entre os nossos jovens.

Córdoba brindó su afecto a Louise Simone

El domingo 25 de setiembre, por la mañana, llegó a la ciudad de Córdoba la señora Louise Simone, quien lo hizo acompañada por los señores José Youssefian y el Presidente de la filial cordobesa de UGAB, señor Juan Nourikhan y señora. Miembros de UGAB y de la colectividad armenia residente recibieron cálidamente a la gentil huésped.

La señora Simone y el señor Nourikhan posan juntamente con integrantes del Conjunto de Danzas Ararat.

Por la tarde tuvo lugar el **Té-Cultural** preparado en su honor por la Comisión de Damas, en el que actuaron el Coro de la Institución, dirigido por el Profesor Guillermo Pellicer, que debutó brillantemente, recitaron las niñas Ezekelian, Ferrazano y Kariné Erezian, cantaron Lorena Erezian y Romina Mihitarian, y actuó de manera sobresaliente el Conjunto de Danzas **Ararat**, que dirige la Profesora Haiguhí Nacachian.

En la oportunidad usó de la palabra el Presidente de la filial de UGAB, señor Juan Nourikhan, quien comenzó manifestando su complacencia y la de la colectividad armenia de Córdoba por la visita de la señora Simone a esa ciudad, para explayarse seguidamente sobre la obra material realizada por la filial con la construcción recientemente inaugurada, así como con respecto a la obra cultural concretada en la existencia del Coro y del Conjunto de Danzas, así como en lo referido a los ciclos de conferencias y a la labor deportiva para la juventud.

Se refirió a la tarea de la Comisión de Damas, de la Comisión de Apoyo y de la Liga de Jóvenes, destacando el beneficio que su actividad reporta a la Institución.

Luego anunció su propósito de retirarse, diciendo **"... ustedes saben que pronto me voy a retirar como Presidente de esta filial, pero eso no quiere decir que no estaré presente ante cualquier dificultad, ante la necesidad del trabajo o del consejo justo y conveniente. Veo que ha llegado el momento de descansar y gozar de nuestra Institución todo lo que hemos realizado juntos. Agradezco, en presencia de la señora Louise Simone Manoogian, el haber sido nombrado miembro honorario, y prometo como tal ser merecedor de tan alto nombramiento.**

Luego de solicitar el apoyo incondicional hacia los directivos, de la filial y pedir que las críticas sean constructivas y avaladas por una actividad seria y positiva, terminó el señor Nourikhan:

El señor Alex Manoogian confió en nosotros, nosotros debemos ser merecedores de esa confianza. Llegue nuestro reconocimiento sincero a nuestro guía y benefactor, Presidente Vitalicio de la Unión General Armenia de Beneficencia y para su señora, la señora Marie Manoogian.

Señora Louise Manoogian, reciba nuevamente nuestro cordial saludo, que su presencia aquí en UGAB Córdoba nos reconforte y aliente para seguir siempre fieles a la filosofía de Parecordzagan, integrando una colectividad que nos identifica con nuestra querida Madre Patria, la Armenia Inmortal".

El señor Nourikhan entrega una plaqueta recordatoria a la señora Simone.

Por su parte, la señora Simone agradeció las atenciones recibidas y felicitó a la filial por los logros obtenidos. En esta oportunidad le fue entregada una plaqueta recordatoria de su visita.

Posteriormente, la señora Simone visitó las nuevas dependencias de la filial y felicitó al Consejo Directivo por la visión demostrada al construir 10 locales comerciales con propósito de lograr el mantenimiento futuro de la Institución.

También dialogó con los miembros del Consejo Directivo y de las distintas Comisiones.

El lunes 26, la señora Simone visitó la sede de la colectividad Armenia de Córdoba, siendo recibida por su Presidente señor Enrique Panossian y miembros de la directiva, así como por el R.P. Avedis Torossian.

Más tarde visitó la Escuela Sahag Mesrob y la Iglesia San Kevork. Luego de un hermoso paseo por las sierras de Córdoba, que culminó con un almuerzo, la señora Simone fue despedida en el aeropuerto de Pajas Blancas, desde donde viajó de retorno a Buenos Aires, juntamente con el señor José Youssefian y directivos de la Institución.

Confiterías Steinhauser

SALONES DE TE-SERVICIO DE LUNCH-ENVIOS A DOMICILIO-REUNIONES

BUENOS AIRES: AV. CABILDO 1924 Tel. 781-0861/6555 • PARANA 1343 Tel. 42 9507/4828
AV. SANTA FE 1289 Tel. 41-5247 • ESMERALDA 1219 Tel. 312 7136
GUIDO 1965 (esq. Junin) Tel. 804 2136 • SUCRE 2439 Tel. 781 6524 (Rotisserie)
MARTINEZ: RAWSON 2133 Tel. 792 5774 SAN ISIDRO: ACASSUSO 469 Tel. 743-1501

HAIG GORGODIAN, titular de la empresa, invita a la colectividad a apreciar sus excelentes servicios de lunch, bodas, cocktails y recepciones en general, asegurando una atención especial en cuanto a calidad y precio

Noticias de Armenia

Artsaj recibe amplia asistencia desde Armenia

Expertos de Erevan han completado planes para la construcción de una planta de maquinaria pesada en Artsaj, destinada a ayudar a la economía rural.

Adicionalmente, han finalizado los planes para la construcción de invernaderos, apiarios, establos, canales, rutas, así como para la extensión de líneas de radio y teléfono en las áreas rurales de la región.

La ciencia de la computación fue introducida durante el mes de setiembre en el Instituto Pedagógico de Stepanakert, por miembros del Instituto de Física de Erevan. Las computadoras, donadas por Armenia, son usadas por los estudiantes, habiéndose instalado otras máquinas en Managerd.

De acuerdo con el convenio firmado entre los dos Institutos, *este año se instalará en* Stepanakert una escuela física-matemática, cuyos graduados tendrán acceso a los centros de altos estudios de Armenia. Asimismo se proyecta el funcionamiento de un centro de investigaciones científicas, así como el uso del poder nuclear en la economía local.

Gracias a los nuevos transmisores instalados en Shoushi, Hatrout y Mardouni, los programas de televisión de Erevan pueden ser vistos ahora por más del 80 por ciento de la población de Artsaj. Stepanakert recibe y transmite los programas de Radio Erevan. El número de líneas telefónicas entre Erevan y Stepanakert, Mardagerd, Hatrout y Asgeran se ha más que triplicado.

Serán ampliadas y abiertas vías de comunicación, se levantarán nuevos edificios de *departamentos y, para 1990,* Armenia proyecta construir el Palacio de la Cultura, el Centro de la Juventud, una Biblioteca y un centro de entrenamiento físico en Stepanakert.

Comandante militar para Artsaj

Moscú, 28 (AFP) Tras haberse decretado el toque de queda para la región de Artsaj (Gharabagh), Moscú habría decidido nombrar un comandante militar para las regiones de Nogorny Gharabagh y Agdan, según la información dada en la fecha por el diario **Komunist**, órgano del Partido en Armenia. Dicho periódico reproduce declaraciones del enviado especial del Comité Central, **A. Volski**, donde éste confirma la designación de un comandante militar para la región, aunque sin dar a conocer su nombre. Pero señaló que **todos están obligados a cumplir sus órdenes.**

Asimismo, el diario **Pravda** exhortó a las autoridades armenias a **adoptar una actitud más firme para terminar con las huelgas y manifestaciones que convulsionan a Erevan.** Según el diario, los organismos de seguridad han puesto de manifiesto su incapacidad para hacer frente a una situación de emergencia. Señaló, también, que se ha designado nuevo ministro del Interior y que un jefe de policía habría sido llamado al orden.

Harutiunian y Sarkisian congratularon al Catholicós

Como es sabido, en este mes de septiembre S.S. Vazken I° alcanzará los ochenta años de edad. Con este motivo, el Vicepresidente del Consejo de Ministros de la URSS, Boris Scherbina, el Primer Secretario del Comité Central del Partido Comunista de Armenia, Surén Harutiunian, y el Presidente del Consejo de Ministros de la República de Armenia, Fadei Sarkisian, visitaron al Catholicós en Echmiadzin con el objeto de saludarlo y expresarle sus mejores deseos por su nuevo aniversario.

Con ese motivo tuvo lugar una reunión en la que se conversó sobre el papel y lugar de la Iglesia en la solución de los problemas que actualmente se le plantean a la República, así como sobre la participación activa del clero en la actividad pacificadora y en la consolidación de la amistad entre los pueblos. Se señaló, igualmente, el positivo desempeño de la Iglesia Armenia durante los recientes acontecimientos que tuvieron por eje a la región de Gharabagh, conviniéndose en la necesidad de continuar realizando acciones pacificadoras en beneficio de la humanidad.

Cabe señalar que, por su labor pacificadora y con motivo de su 80° cumpleaños, S.S. Vazken I° acaba de ser condecorado por el Sóviet Supremo con la **"Orden de la Bandera del Trabajo".**

Importantes cambios en el Comité del Partido en Armenia

El 14 de setiembre pasado el Comité Central del Partido Comunista en Armenia realizó una sesión plenaria, en Erevan, donde se discutieron temas relativos a la revitalización económica de la República, y también referidos a las reformas ideológicas en el Partido. En la oportunidad habló Souren Haroutunian, Primer Secretario del Partido.

Mediante voto secreto Kalousd Kaloyan fue elegido Secretario del Comité Central y miembro pleno de la Mesa Directiva. Reemplaza en estos cargos al largo tiempo Secretario Robert Arzoumanian, quien fue recientemente elegido Presidente de la Asociación de Relaciones Amistosas y Culturales con países extranjeros.

Mourad Mouradian, Secretario del Comité Central y miembro de la Mesa Directiva, perdió ambas posiciones.

El nuevo Secretario, Kalousd Kaloyan, nació en 1927 en Armenia, y se graduó en Relaciones Internacionales en la Universidad del Estado, en Erevan, habiendo continuado sus estudios en Moscú.

Académico de la Academia de Ciencias de Armenia y secretario de la misma desde 1979, fue elegido vicepresidente de dicho organismo en 1986.

Conocido historiador, especializado en historia moderna del Cáucaso, Kaloyan es autor de numerosos libros y artículos sobre el tema, publicados en Armenia y Rusia.

ESTUDIO JURIDICO

Dr. Bautista Kuyumdjian
Dr. Gabriel E. Williams
Dra. Patricia Kuyumdjian de Williams
Dr. Javier B. Kuyumdjian

TUCUMAN 1438 PISO 7°
T E. 40-6809 / 7112 / 49-7049

U. G. A. B.

ARMENIA 1322 - BS. AS.

773-2820 y 772-2617

DONACIONES

Por el fallecimiento de la señora Haiganush Essaian de Lanari: •Nvart Kafafian A 200. •María Youssefian A 100. •Isabel Cuchian A 100. •Raquel Mateossian A 100.

Por 40 días del fallecimiento señora Lanari, donan al Fondo Melik y Nvart Kafafian: •Nvart Kafafian A 500. Hovsep y María Youssefian A 300. •Nazaret e Isabel Cuchian A 300. •Ohannes y Raquel Mateossian A 300. •María Lanari, hijos y familia A 250.

Por 2° aniversario del fallecimiento de su hermano Nubar, Nighogod Glorighian dona A 200.

Familia Mushian dona al Inst. Privado Marie Manoogian, por enlace de su hijo Gregorio A 200.

Por 15° aniversario fallecimiento Dr. Seropian, la señora Rosa Seropian dona al Inst. Privado Marie Manoogian A 1.000.

Por el fallecimiento del Sr. Mateos Annayurt, donan: •Sarkis Aksu A 150. •Haiguhí Kalaidjian A 150.

Por 80° aniversario del señor Kevork Kechichian, el señor Aram Donikian dona al Fondo del mismo nombre A 300.

Mes de la Cultura Armenia

Organiza Damas de la Colectividad
Argentino - Armenia
Viernes 14 de Octubre
15 hs. a 20 hs. Feria Artesanal
21 hs. Recital Artístico Coordina
Felisa Kuyumdjian
Sábado 15 de Octubre
19 hs. Teatro: Grupo Nor Marash
Danza: "Nairí" de H.O.M.
Centro Cultural Ciudad de Buenos Aires
Junin 1930 - Paseo de la Recoleta

II Campamento de Scouts Armenios en la Argentina

con todas las Agrupaciones Armenias que hacen scoutismo
8,9, 10 de octubre
Vengan a Visitarnos
Por el Camino del Buen Ayre, en el Parque Gral. San Martín

ATENCION!

El 9 de Octubre Te Esperamos En U.G.A.B.
"Almuerzo Juvenil"
Torneo de Volley-Basquet-Ping-Pong-Tavli
Abierto desde 11 hs.
LIGA DE JOVENES

Viene de pág. 1

"Sin Armenia nuestros días son contados"

Fotos: Martín Keskiskian

A su llegada a Ezeiza, la señora Simone posa junto al Viceconsul señor Vermichian y los señores Antranik Ekshian y Hovsep Youssefian.

Momento en que es entregado al Presidente Alfonsin la réplica del Evangelio según San Mateo.

Una breve revisión de las obras realizadas por UGAB durante los 12 meses pasados, nos brinda la siguiente imagen:

Toronto (Canadá). Merced a la generosa donación del señor y la señora Taniel Zarogian, se construye una nueva escuela.

Los Angeles (California). Debido a la adquisición de un amplio edificio destinado a Escuela, el número de alumnos que reciben instrucción subió de 250 a 540.

Johannesburg (Africa Sur). En colaboración con la Universidad Rend y con el aporte del "Fondo Minas Misak", UGAB construye un centro para la colectividad armenia.

Sidney (California). Habiendo asegurado ya fondos locales para una nueva escuela, la filial de Sidney espera la obtención de la correspondiente autorización oficial para iniciar las obras respectivas.

Viena (Austria). Con fondos de la comunidad armenia local y con la generosa donación de u$s 250.000 efectuada por el señor Apraham Kutudjian, de Hamburgo (Alemania), nuestra filial de Viena podrá contar con un nuevo centro.

Nicosia (Chipre). Ya comenzaron los trabajos de refacción y ampliación de esta sede, los que finalizarán en agosto de 1989.

Amsterdam (Holanda). UGAB, la comunidad armenia local y la Santa Sede de Etchmiadzin, han constituído los fondos necesarios para la recuperación de una Iglesia Armenia construída en el siglo XVIII.

Múltiples proyectos, tendiendo a una participación más amplia de la juventud, fueron cumplidos con éxito durante este año, gracias a la determinación de nuestros miembros.

Córdoba (Argentina). Los juegos deportivos latinoamericanos contaron con la participación de 200 deportistas, y en los juegos norteamericanos en Miami (Florida), compitieron 650.

Con el auspicio del club presidencial, el número de participantes en los cursos experimentales de 2 meses, subió durante este año de 15 a 30 universitarios, quienes trabajaron en empresas comerciales, periodísticas, médicas y jurídicas de Nueva York.

También con el auspicio del Club Presidencial se realizó, por primera vez, en Erevan, un positivo curso de armenio de seis meses de duración. Once universitarios nacidos en los Estados Unidos, encabezados por el profesor Kevork Bardakjian, asistieron seis horas por día, durante 11 semanas, a la enseñanza del idioma armenio.

Por medio de estos proyectos, y de otros como el "Campo Nubar", de Nueva York, al cual adhirieron este año jóvenes de 5 países, los juegos panarmenios "Navasartian", que tendrán lugar el año próximo en Buenos Aires, y los proyectos de correspondencia entre los alumnos de nuestros distintos colegios, trabajamos con ahinco para reunir a los armenios de la Diáspora, construir un futuro unido, lograr una fuerza capaz de satisfacer las necesidades de las comunidades armenias crecientes, cambiantes y en mayor desarrollo. Una fuerza, queridos amigos, que necesitaremos. Los acontecimientos internacionales exigen nuestra atención y nuestra reacción adecuada.

Más de 150 jóvenes armenios fugitivos de Irán, son abandonados en Paquistán. A centenares de armenios residentes en Turquía les fue negado el derecho a vivir en Holanda, y ellos buscan ahora un nuevo lugar para vivir. Armenios emigrados, recién llegados de Turquía, Irán y el Líbano, están agotando los recursos de las comunidades armenias de Bélgica, Francia, Suiza, Austria y Alemania.

De El Líbano en calamidad, nuestros hermanos de sangre todavía necesitan ayuda en alimentos y medicinas.

Junto al R.P. Mushian y al Sr. Ekshian, la señora Simone desata las cintas inaugurales de la Muestra de pintores.

El Secretario General de UGAB, señor Rubén Kechichian, explica a la señora Simone detalles de la muestra de los pintores.

Algunos de los pintores expositores de la muestra pictórica.

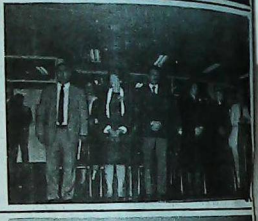

En el acto de recepción en el Instituto Marie Manoogian, la señora Simone junto al Sr. Kevork Marashlian, al Rector del Instituto Lic. Adolfo Koutoudjian, la señora Noemí Frumental, el R.P. Kuyumdjian y el señor Vahram Hairabedian.

El Sr. Marashlian explica a la señora Simone detalles relativos al aula de Computacion.

La señora Simone visitó la Asociación Cultural Armenia

El viernes 23 de setiembre, la señora Louise Simone visitó la redacción de nuestro colega **Armenia**, siendo recibida por miembros de la dirección, quienes la acompañaron en su recorrida por las distintas secciones del mencionado diario. Seguidamente se apersonó a la Asociación Cultural Armenia, cuyas instalaciones sociales y deportivas recorrió y apreció con singular interés.

Electrónica DE LA PAZ

Esteban Minassian

Service Especializado en:
TV Color y Video-Todas las Marcas

Ciudad de la Paz 1782 - TE. 783-1109/785-6646

PROFESIONALES

MEDICOS

Dra. Azaduhi Libertad Telecemian de Anger
Médica - Psicoanalista
Miembro adherente de la Asociación Psicoanalística Internacional
Tratamiento de Familias, Parejas, Adolescentes y Adultos.
Bilinghurst 1663 P.B. D **TE. 826-9267 91-8332**

ESCRIBANO

GREGORIO HAIRABEDIAN
ESCRIBANO
Av. Roque S. Peña 570 **331-5761 34-1579**

o, probablemente, de todo este trágico pa- a, quien más necesita a atención y ayuda es la Armenia.

en este mes, 3500 arme- e irán a los Estados Uni- emigrando de la Madre

lucha para cultivar la pedregosa y restaurar de monumentos e igle- históricos, así como el de mirar todos dias a la ruosa montaña a través alambres de púas, ha de- un profundo sello desa- dor en nuestro pueblo, al también ha oprimido el en político.

cuanto a las masacres de ait, éstas han venido a var los sufrimientos de

mbién en Erevan fuí testi- e las manifestaciones, de anques y de los militares; al entierro de un joven nio asesinado y senti las nas de cada armenio.

escuché, una vez más, las que hablaban de nuevas aciones.

remos construir 200 es- s y 500 centros, preparar nificar infinitos proyec- pero, sin Armenia todo ería vano.

entiendo que nada ría compensar las seis se- as de estadía que jóvenes enios, nacidos en los Esta- Unidos, pasaron en Ere- mezclándose con la pobla- escuchando hablar arme- por las calles, visitando hmiadzin, Datev y hart.

o, personalmente, no aria armenio con ustedes estuviese **Armenia.**

n Armenia, nuestros días contados, nuestras raíces quiladas, quedándonos un lejano recuerdo de una illosa nación.

Pero la historia ha probado fuerza y resistencia del ar- io.

Armenia seguirá luchando Gharabagh. Lo haremos bién nosotros.

Continuaremos construyen- nuevos edificios, educare- a nuestras generaciones, pararemos proyectos para servar nuestra identidad onal.

Seguiremos alentando a to- las personas y a todas las anizaciones dedicadas al icio de nuestras comunida- en la Diáspora.

Seguiremos, más que nunca, pliando y fortaleciendo la encia armenia como fuer- económica y política, y ca- día renovaremos nuestro o hacia nuestros hermanos rmanas de Armenia, ase- ándoles que ellos no están s en su lucha.

Los señores Haig Emirian y Hovsep Youssefian saludan al Presidente Alfonsin.

Cabecera de la mesa en la comida ofrecida en el Plaza por el señor Haig Emirian. De izq. a der. Sr. Kechichian, Sra. Ekshian, Sr. Emirian, Sra. Simone, Sra. Emirian, Sr. Ekshian y sra. Kechichian.

En la Sala del Consejo de UGAB (Bs. A.s.) da la bienvenida el señor Hovsep Youssefian. También aparecen en la foto la Sra. Alicia de Kuchikian, el Sr. Vahram Hairabedian, el Sr. Haig Emirian, la Sra. Louise Simone, el Sr. Antranik Ekshian, el Sr. Kevork Marashlian y el Sr. Rubén Kechichian.

Fotos: Martín Keskiskian

La visita al Hogar de Ancianos de HOM.

En la cena de la Comisión de Damas, la señora Simone recibe, de la señora Youssefian, su porción de la torta tradicional.

Rodeando a la señora Simone, integrantes y ex dirigentes de la Comisión de Damas de la UGAB, que participaron de la cena 30° aniversario.

Nacimientos

Agustín Tashdjian

Saludamos la venida al mundo de Agustin, hijo de Juan Carlos y Graciela Tashdjian, llegado para acompañar a su hermanito Nicolás. Son sus abuelos Alberto y Ana Basmadjian, y Juan y María Tashdjian.

Francisco Samilian

También llegó a este mundo Francisco, el hijo de David Samilian y Mónica Akian. Son sus abuelos José y Vicky Akian, y Jorge y Luisa Samilian.

Gabriel Alejandro Tchabrassian

El 9 del corriente nació Gabriel Alejandro, hijo de Adriana Torossian y de Sergio Tchabrassian, y hermanito de Daniela Anahid. Son sus abuelos Abraham y Rosa Tchabrassian, Levón y Marieta Torossian.

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Ողբ. Եղիա Թուրապեանի մահուան տխուր առիթով, Տէր եւ Տիկ. Աշճեան եւ զաւակունք Ա. 200 կը նուիրեն «Սարտարապատ» Շաբաթաթերթին:

Hokehankisd

En el segundo aniversario del fallecimiento de nuestra querida esposa, madre, hija y nuera

MARIA ANGELA NACACHIAN DE NARKIZIAN

el domingo 9 de octubre haremos oficiar una Misa en su memoria en la Catedral de San Gregorio El Iluminador.

Invitamos a estar presentes en la Misa a todos cuantos quieran honrar su memoria.

Alberto Narkizian e hijos - Hagop y Angel Nacachian
Mary Narkizian - Alicia Nacachian de Demirdjian y flia.

Recompenso
Hasta A 10.000 por datos concretos sobre autos o camiones abandonados en la vía pública

Accidentados
Adelantamos hasta A 100.000 por su daño físico o material
Estudio Jurídico Dr. Nigolian

Erevan S.A.
Empresa gestora de recupero

Sarandí 461 2° A
941-9969

PROFESIONALES

CONTABILIDAD IMPOSITIVA

Dr. Juan Carlos Merdinian
Abogado
Rondeau 578 TE. 051-45215
CORDOBA

ABOGADOS

Dr. Ricardo Delanian
Estudio Contable Impositivo
Contador Público U.N.C.
Entre Ríos 263 1° 4
T.E. 3-1141 CORDOBA

Doctor
Luis H. Vertanessian
Escribano
Nueva dirección
Florida 375, 4° **Tel. 334-5726/28**

JOTOR SA
INVERSORA - FINANCIERA
La Empresa Líder del Mercado Inmobiliario
CENTRAL: Av. Callao 836 **T.E. 41-8671/6093/5312**
BELGRANO: Av. Cabildo 300 **T.E. 771-4695 - 773-2748**
CABALLITO: Av. Rivadavia 4309 **T.E. 981-4536/3288**
VICENTE LOPEZ: Av. Maipú 1601 **T.E. 795-0934**

Nuevos directivos del Consejo Profesional Argentino-Armenio

El 1° de julio pasado tuvo lugar en esta Capital la Asamblea General del Consejo Profesional Argentino Armenio, en la cual el presidente saliente, doctor Yeprad Bayramian, reseño la labor realizada en los últimos años, destacando el protagonismo del Consejo en las gestiones de reconocimiento internacional del Genocidio a través de su participación en la A.I.A., así como el establecimiento de vínculos con entidades profesionales de Armenia.

Realizadas las elecciones en base a lista única, quedó consagrado el siguiente Consejo Directivo:

Presidente: Dr. Roberto M. Malkassian, Vicepresidente 1°: Eduardo D. Asilian; Vicepresidente 2°: Guillermo Moumdjian; Secretario: Alejandro Semizian; Prosecretaria: María Mardiguian; Tesorera: Beatriz Guezikaraian; Protesorero: Osvaldo Kullahian; Vocales: Jazmín Kevorkian. José Dokmetjian; Ricardo Sukiassian; Carlos Alberto Polatian; Susana Der Parseghian, Amarilis Piranian, Sergio Zakarian, Ricardo Sirabonian, Silvia Cuchian, Jorge Gurlekian y Jorge Dokmetjian.

El nuevo domicilio del Consejo es Av. Corrientes 1296, 7°, ofs. 73/74 Capital (35-1632/9255)

SERVICIO DE RELACIONES HUMANAS
LOGRE SU PAREJA
Seriedad - Reserva
Martes, Jueves y Sábados de 15 a 19 hs.
Concertar entrevista: TE. 40-4378

Confitería "Armenia"
PRODUCTOS ORIENTALES
T.E.: 71-4571 Scalabrini Ortiz (ex Canning) 1317

Lutufyan Hnos. S.A.
Fábrica de pañuelos y toallas
Estamperías
y tintorerías de hilados
Larrea 738 Cap. Fed.
Francia 275 San Martín (Pcia. de Bs. As.)

Koulaksizian Hnos. S.A.
FABRICACION DE TEJIDOS
LIMA 3560 - (1678) CASEROS
TE. 750-5883/3501/4632

RESTAURANTE ARMENIO
NUBAR
• ALTA COCINA ORIENTAL
Reserve su lugar
Cnel. Niceto Vega 4615 - Capital Tel. 774-8571
Abierto todos los días a partir de las 20 hs.
Domingos al mediodía

SINTONICE
AUDICION CULTURAL
TEKEYAN
La cultura y el quehacer de la armenidad
Domingos de 10,5 a 11 horas.
CX. 10 Radio Continente (Uruguay)
(735 khz al lado de Radio Mitre)

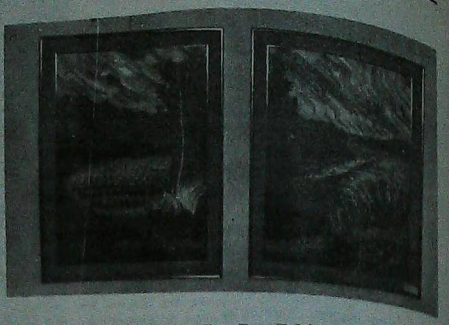

Rosa Dolabdjian en el Congreso

Con motivo del mes de la Cultura y, precisamente, como homenaje a la Cultura Armenia, nuestra conocida artista Rosa Dolabdjian habrá de exponer en la Honorable Cámara de Diputados de la Nación, a partir del 18 de octubre, 30 de las obras que integran su acervo artístico.

De ella dijo la revista **Planteo:**

"Observamos el fervor de esa penitente mujer, penitente y paciente, sufrida y creyente, como un sahumerio más un salmo, viniendo en temblorosa estrella como si fuera la Barca de Caronte, por los mares procelosos de la Creación...

Por su parte, la propia Rosa Dolabdjian dice de sí misma:

"Por sobre todas las cosas, Dios es mi principal inspirador, es quien aclara mis ideas: en síntesis, fuí hecha para esto porque El lo quiso de esta manera".

Las Damas y el mes de la Cultura Armenia

Las Damas de la colectividad argentino-armenia, accediendo a la convocatoria formulada por la Comisión de Damas de la Unión General Armenia de Beneficencia, se han reunido para ofrecer su homenaje a la cultura armenia.

El escenario será, esta vez, el Salón Auditorio del Centro Cultural Ciudad de Buenos Aires, sito en **Junin 1930** de esta Capital. Allí se brindarán espectáculos artístico-culturales, los que serán coordinados y conducidos por la escritora Felisa Kuyumdjian, participando artistas armenios y argentinos.

El primero de estos actos tendrá efecto el **viernes 14 de octubre de 15 á 20 horas,** horario en que funcionará la **Feria Artesanal.** Luego, **a las 21,** comenzará el **Recital Artístico.** Al **día siguiente, a las 15,** tendrá lugar un espectáculo de **Teatro y Danza.**

La **entrada a todos estos actos será libre y gratuita.**

Participan en la organización y realización de este homenaje, las siguientes Instituciones: Comisión de Damas de la Unión General Armenia de Beneficencia, Sociedad de Beneficencia de Damas Armenias de Sudamérica-HOM, Organización de Damas de la Iglesia Apostólica Armenia San Gregorio El Iluminador, Comisión de Damas de la Fundación Educacional Jrimian, Comisión de Damas de la Iglesia de Vicente López, Comisión de Damas de la Iglesia Santa Cruz de Varak de Flores, Comisiones de Damas de las Uniones Compatrióticas de Marash, Aintab y Hadjin, y Subcomisiones de Padres de los Institutos Educativos Marie Manoogian, San Gregorio El Iluminador, Jrimian, Mekhitarian, Vicente López, Arzruni y Backchellian.

Parasicología en el Terzakian

El viernes 16 del corriente, el público que colmaba la sala del auditorio Terzakian, de Vicente López, vivió una experiencia inolvidable, pues pudo asistir a la levitación de una persona, provocada por las artes científicas del Ing. Carlos Lotitto, invitado especialmente para disertar sobre control mental y parasicología.

El orador fue presentado por el doctor Oscar Lomlomdjian, quien se explayó acerca de los títulos y experiencias propias del invitado de la noche.

Por su parte, el ingeniero Lotitto hizo una acabada exposición en cuanto a las exigencias y beneficios del control mental y la parasicología, alcanzando sus manifestaciones el máximo grado cuando produjo la levitación de una persona del público, aunque el orador restó importancia a esta singular experiencia.

Finalmente, se inició un diálogo entre el público y el disertante, lo que ahondó la satisfacción de los asistentes a este acto.

Donaciones

Hemos recibido las siguienes donaciones, que agradecemos:

Sra. Makruhi Balayan, en memoria de su esposo, señor Yervant Balayan A 200.

Sra. Arusiak Pamboukian, en el primer aniversario del fallecimiento del Sr. Arturo Horasandjian A 50.

Los Armenios

Por considerarlo de interés a nuestros lectores, reproducimos el artículo que, con el mismo título, publicara la doctora Sylvia Puentes de Oyenard en "Tribuna de la Mujer", en la edición del 6 de octubre del diario "El País", de Montevideo.

Dos mujeres de perfiles excepcionales han acrisolado esfuerzo y talento para dar a conocer universalmente la cultura armenia, convocadas por su reciente filial a la región. Sirarpie Der Nersessian, ciudadana de Francesa y armenia de nacimiento, se graduó como doctora en Letras en la Sorbonne, fue luego Encargada de Conferencias en la Escuela de Estudios Superiores de París, Catedrática de Wellesley College, Decana del Departamento de Arte y Directora del Museo Dumbarton Oaks, Miembro y Profesora Emérita de la Universidad de Harvard, así como Miembro de importantes organizaciones internacionales relacionadas con su especialidad. Es autora de Los Armenios, excelente obra que nos ubica en el origen de esta colectividad de larga y fecunda trayectoria. Es suficiente recordar que la República Soviética de Armenia es sólo una parte de la Armenia histórica y que en el momento de las deportaciones masivas de 1915 tenía ya más de dos milenios de existencia. El ensayo de la Prof. Der Nersessian es pionero por su rigor y aporte. Comienza en el período paleolítico y conjugando aporte oral y estudios científicos hace referencia a los urartianos, primeros residentes del país, para llegar hasta el siglo XIV y ofrecer la historia de su pueblo en los múltiples aspectos de organización social, política, religiosa y artística.

Antaram Aharonian, uruguaya de padres armenios, se ha destacado en los países rioplatenses por su fermental actuación docente a nivel universitario, es autora de más de un centenar de obras de cámara, pianista que ha actuado en diversos teatros de renombre, conferenciante que proyectó su voz en más de un continente, organizadora de diversos ciclos por radio y televisión, jurado de certámenes musicales internacionales, ha sido también fundadora y Secretaria ejecutiva de organizaciones culturales que promueven la cultura armenia, la que ha podido estudiar en sus fuentes originales por invitación oficial en mérito a su obra. Podríamos agregar que, además de los idiomas español y armenio, habla con fluidez francés, alemán, inglés, italiano, portugués y africano, lo que le ha valido poder traducir a Churchill, Toynbee, Morgenthau, Lepsius y otros grandes, así como dirigirse al público sudafricano en su propia lengua. Pero si lo expresado no fuera suficiente para forjar al dimensión intelectual de la Prof. Aharonian, digamos que fue la única mujer que participó como electora entre 280 participantes provenientes de todo el mundo y la primera en la historia para elegir y consagrar al patriarca supremo de todos los armenios, el Papa Vazken I°.

La Prof. Aharonian tradujo al español Los Armenios, de magnífica presentación editada en Buenos Aires en 1987. Obra de lectura amena y enriquecedora a través de la cual conocemos y apreciamos más a un pueblo que, si bien fue gobernado por babilonios, asirios, persas, romanos, árabes y turcos selyúcidas, nunca perdió su identidad ni se detuvo en su aporte al conocimiento o al arte, destacándose como cuna de grandes constructores, algunos de cuyos elementos arquitectónicos se incorporaron a las iglesias bizantinas.

Dos mujeres, decíamos, convocadas por el amor a una tierra bíblica en la que cada árbol, cada piedra, cada tumba, es símbolo de una sangre herida que recorrió el mundo y ha vuelto a reconstruir hogares y fulgores en los que resuenan, proféticos, los versos de Kourken Aharonian: "...has de volver a las cosas y a los días, con sed de ti mismo y asiéndote a ti mismo con hambre de ser".

No cortaré tus alas

Te vas hijo, y me dejas con lágrimas en el corazón,
estrujada la garganta, una pena que no puedo ocultar,
pero tu mirada está lejos, puesta en el futuro.
Sientes dolor, pero hay algo más allá que te llama:
pero cómo decirte ¡no te vayas, quédate!
Si, desde siempre, te hablé de ese sol, en el horizonte
de ese camino, que se debe seguir...
que el mundo es ancho, espacioso...
Espera al caminante, en busca de experiencias y gracias.
Que si uno quiere, la montaña se hace llanura.
La llama se convierte en agua ¡Que no hay imposibles!
Que nada se te negará, si te lo propones ¡adelante!
Protagonista, alta la mirada, que no debas bajarla.
La vida me presenta esta encrucijada,
no debo llorar,no alcanzarían las lágrimas,
apenarte no quiero ¡Anda muchacho!
El mundo te espera con sonrisas y lágrimas.
Recuerda que nada es eterno, que todo finaliza alguna vez.
Sé prudente, ¡no pierdas la calma! Recuerda preguntarte,
cuando llegue la tormenta que azote tu alma.
¿Qué haría un sabio, si se da esta circunstancia?
¡Anda muchacho, no seré yo quien corte tus alas!
Vuela y contigo, muchos sueños, muchas esperanzas.
Quiero que sepas, que cuando quieras podrás volver
a volcar tus tristezas, siempre habrá, un hombro
si decides llorar, una mano que acaricie tu pelo,
una manta cálida si el frío te alcanza.
Pero si lejos decides hacer tu nido, sea ése tu paraíso.

Ve hijo, vuela muy alto si la vida te deja.
Y cuando te pregunten de dónde vienes, ¡No te olvides!
Di que de un país con nombre tintineante,
como las monedas que soñó el aventurero poeta.
¡Argentina!
Pero en tus venas tienes sangre armenia.
Vuela, y si puedes, llega donde las águilas.
Vuela... Vuela...
Anda muchacho dulce, no seré yo quien corte tus alas...

Jazmin Haroutinian de Huttner

80 años ejemplares

El domingo 25 de setiembre, en la intimidad de su hogar y rodeado por su digna esposa, sus hijos, nietos y amigos, el señor Kevork Kechichian celebró sus ochenta años.

Ochenta años que jalonan una vida ejemplar para todas las generaciones. Una vida de contracción al trabajo, de dedicación al hogar y de estrecha cooperación con la comunidad.

Kevork Kechichian fue el Secretario General que colaboró ampliamente al enaltecimiento de la filial local de la UGAB. en la época de sus mayores realizaciones. Porque la misma dignidad y conducta que lo caracterizaron en su hogar, y en sus negocios, fueron norma de su quehacer social.

Por todo ello nos alegramos con la presencia del señor Kevork Kechichian en nuestra comunidad, y lo saludamos y felicitamos con motivo de este jubiloso acontecimiento.

Sardarabad

Donaciones

Con motivo del 80° aniversario del señor Kevork Kechichian, se han hecho las siguientes donaciones:

Aram Donikian y señora
•Al Fondo Educacional Kevork Kechichian de la UGAB A 300.
•**A Sardarabad** A 300.
•Al Hogar de Ancianos-HOM A 200.

Merceril S.A.
•Al Fondo Educacional Kevork Kechichian de la UGAB A 2.000.
•**A Sardarabad** A 2.000.

Merceril S.A.
Larrea 237. Capital
T.E.: 48-9343

VIDEO Y FOTOGRAFIAS
VIDEOLOOK
JUNIN 49 3° J
TEL 953 4435 - 258 8786
PUBLICIDAD
SOCIALES
RETRATOS

Empiece bien su noche del sábado

Sintonice todos los sábados de 21,30 a 22 la audición radial "En confraternidad Argentino Armenia", trasmitida por LR3 Radio Belgrano, en el 950 de su dial. Voz y Cultura de un pueblo Milenario para una Argentina Joven.

Participe, auspiciando este programa y solicitando representante al 38-1257, LATINARMEN PUBLICIDAD Depto. Radio.

Para las cuatro estaciones
y todas las edades
Lanas "Hetesia"

. Remises
. Sepelios
. Traslados
CASA Rivera
CORALLO, CUFARO Y CIA.
Jubilados, pensionados, cónyuges y fliares. sin cargo
Av. Córdoba 4902 T.E.: 773-2800/772-3288

WILTON PALACE HOTEL
Av. Callao 1162
Tel. 41-9483
Buenos Aires
Argentina

TERKA
S.A.C.I.F.I.yA.
Fábrica de tejidos
Fábrica:
Av. Dr. Arturo Illia 2740 - (1754) San Justo Bs. As.
T.E. 651-1651/0634
Administración y ventas:
Moreno 1235 (1091) Cap. T.E. 37-3829/6102

CONTEMPORA
Alfombras Atlántida
CORDOBA 4475
CAPITAL FEDERAL
T.E. 773-2794
774-2977

Daniel Youssefian e Hijos S.A.
Distribuidor y Mayorista Textil
Blanco y Tejidos en general
Sarmiento 2357 Buenos Aires
T.E.: 48-9442/5298

Armenia, el umbral de una nueva etapa

Un editorial de Abaka

La población de armenia, en general los armenios residentes en el territorio de la Unión Soviética, viven días de intensa agitación. El estallido del problema de Artsaj a partir del mes de febrero y, antes de esto, la situación creada por la contaminación del aire en Erevan a raíz del lanzamiento de sustancias tóxicas por algunas empresas, y la airada reacción contra los daños que la misma está causando a la salud de la población, han impulsado al pueblo de la Patria a protestar en voz alta. No creemos necesario reiterar lo acontecido en los últimos meses: las masivas manifestaciones, los hechos salvajes perpetrados por los turcos azeríes, con su secuela de inocentes víctimas armenias y que, en su momento, cargaron peligrosamente de tensión el ambiente. Y a pesar de que en este momento se ha distendido en gran medida la tensión de esos días, la perspectiva de establecer una situación de mutua conprensión pacífica y fraternal, aún no es muy clara. Hasta no hace mucho, y según las noticias llegadas desde Erevan y Moscú, las expresiones de protesta, en mayor o menor medida, aún continuaban.

En aquellos días decisivos fue significativa la actitud débil e inactiva del gobierno patrio y del Primer Secretario del Consejo Central del Partido en Armenia. Fue el pueblo quien se puso de pie, guiado por sus intelectuales, artistas y publicistas. Silva Gabudikian y Zori Balavan viajaron a Moscú y se entrevistaron con Mijail Gorbachov en nombre del pueblo armenio y de sus derechos inalienables. Y cuando, unos días después, el Comité Central del Partido Comunista de Armenia adoptó una resolución con respecto al problema de Artsaj, ya era tarde, los manifestantes intentaron acallar a Demirdjian cuando este trataba de hablar al pueblo.

No hay duda de que los días de Demirdjian estaban contados, ya que, por motivos anteriores y particularmente por el estancamiento de la economía de Armenia y deficiencias administrativas, Moscú había hecho llegar a Erevan su serio disgusto. Las nuevas manifestaciones del mes de mayo en Erevan y Bakú fueron el motivo para que Moscú destituyera a Demirdjian en Armenia y a Baghirov en Azerbaijan.

Ahora que el dirigente número uno de Armenia fue degradado - aunque por "razones de salud" -, el examen y valoración de los quince años de autoridad de G. Demirdjian habrá de efectuarse desde todos los ángulos y la historia registrará su juicio.

Un juicio imparcial sacará a la luz que Demirdjian no fracasó totalmente en el ejercicio de sus funciones, a lo largo de casi quince años. Desde 1974 la administración estatal de Demirdjian emprendió audaces programas de realizaciones, procurando neutralizar, en todos los sectores la práctica profundamente arraigada del soborno y la falsedad, serias trabas para el progreso del país.

Debemos aceptar que, en el aspecto nacional, Demirdjian hizo un aporte innegable, ya que durante su mandato el florecimiento literario y los estudios históricos, en especial los relacionados con el Gran Genocidio, se desarrollaron impetuosamente.

Pero, antes de completar la década de su llegada al poder, se notaron los primeros síntomas de estancamiento socio-económico y en otros aspectos de la actividad pública.

La nunca derrotada práctica del soborno y el parcialismo, alcanzaron niveles inusuales. Al mismo tiempo, los esfuerzos del gobierno para acelerar el ritmo de industrialización del país se pusieron en práctica sobre bases absolutamente erróneas, lo que llevó, en definitiva, al preocupante grado de contaminación del ambiente. Se frenó el avance y creció el estancamiento, cuyas negativas consecuencias se hicieron evidentes en todos los aspectos de la vida del pueblo. El congestionamiento de Erevan alcanzó dimensiones inaceptables con la afluencia del pueblo hacia la capital, lo que fue causa, entre otras cosas, del vaciamiento de pueblos y aldeas.

Desgraciadamente parecería que la Transparencia, la Reestructuración, no fueron recibidas con entusiasmo en Armenia, por cuanto el autoaislamiento de la administración de Demirdjian fue renuente a imtroducir cambios fundamentales en la estructura administrativa de la República, basándose en el espíritu de los nuevos tiempos. La transparencia entró en Armenia con pasos tímidos y capacidad limitada, y su primera misión fue poner al descubierto la contaminación de las aguas del Lago Sevan y el pavoroso grado de contaminación del aire de Erevan y otras regiones industriales.

Sin mencionar personalmente a Demirdjian, las críticas estaban, sin duda, dirigidas a él y a su sistema administrativo. Luego llegó el problema de Artsaj, cuya solución satisfactoria y total estaban, indudablemente, fuera del alcance de sus posibilidades y, sin embargo, fue el dirigente N° 1 de Armenia quien pagó el precio de ese fracaso.

Estamos seguros de que el nuevo secretario del Comité Central de Armenia, Surén K. Harutiunian, es conciente de la pesada carga que cae sobre sus hombros: buscar la solución al problema de la contaminación del aire y el agua, colocar en el camino correcto la industrialización, reactivar todas las empresas con criterios productivos nuevos, revivificar los pueblos y aldeas, y crear las condiciones adecuadas para repoblarlas, solucionar el problema de la central atómica de Metsamor y, lo más importante: eliminar de raíz el mal del soborno y el favoritismo, y demás métodos puestos en práctica para obtener privilegios.

La transparencia tiene que hallar su lugar ampliamente en la vida del pueblo para que, con la clarificación de las realidades, la libre expresión de las ideas y con nuevo espíritu de emprendimiento, el pueblo salga de su estado de indiferencia y estancamiento y se [illegible] al trabajo con el entu[illegible] propio de la nueva eta[illegible], en pro de desarrollo de la Patria.

Creemos en la eternidad de la Patria, en el desinterés y la decisión de los líderes que tomaron en sus manos el timón de su destino, en su capacidad y ansias de crear nuevas condiciones.

Traducción D. Kahvedjian

ՏԻԿԻՆ ԼՈՒԻԶ ՍԻՄՈՆԻ ՃԱՌԸ՝ Հ.Բ.Ը.Մ.Ի ՏԻԿՆԱՆՑ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ 30-ԱՄԵԱԿԻ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹԻ ԱՌԹԻԻ

...հանոյիով կը վերա-
...Գուէնոս Այրէս: Ու-
...որ կրկին առիթը կ'ու-
...Մորգելու հին բարե-
...թիւններ, հաստատելու
...ծանօթութիւններ եւ զգա-
...կցակերակը գաղութիդ:

...էթ Հայաստանէն
..., աշխարհի երեսին
... մէկ փողոց կայ այս
...ին նման, Ուոթըր-
...ան մէջ, Մեսաչուսէց:
... մը, որ կը մարմնաւորէ
...իաստակից բան հայ-
...ան ժառանգութեան մէջ –
... եկեղեցին, մեր դպրոցը
... համայնքային կեան-
...

Երբ հաւաքականութեան մը
... կը խօսիմ Բարեգործա-
...ի մասին, յաճախ կ'անդ-
...ամնամ այս կեդրոնին մէջ
...ւորող հետեւողական
...ատանիին, թէ ինչպէս յա-
...ի աշակերտներու, ուսու-
...ցիներու, ծնողներու, ան-
...ձիներու եւ համակիրներու
...00 հոգինոց բազմութիւն մը
...ուր եւ երբ կը գործէ այս
շէնքը, մէկ օրուան մէջ: Դուք իրապէս հպարտ կրնաք ըլլալ ձեր իրագործումներով:

Ձեզի նման Բարեգործակա-
...ի անդամներ նուիրումով գործած եւ զոհաբերած են, ստեղծելու համար կազմա-
...կերպութիւն մը, որ առաջ-
...նորդող դեր կը կատարէ կըր-
...թական, մշակութային թէ խը-
...նամատարական մարզերու մէջ: Կազմակերպութիւն մը, որ այսօր իր 40 վարժարան-
...ներով եւ կեդրոններով, 100 մասնաճիւղերով եւ ծրագրե-
...րով ներկայացուած է 24 եր-
...կիրներու մէջ ու տակաւին կ'աճի:

Ամփոփ վերաքաղ մը անց-
...նող 12 ամիսներուն Բարե-
...գործականի կատարած իրա-
...գործումներուն կը պարզէ հե-
...տեւեալ պատկերը:

ԹՈՐՈՆԹՕ – ԳԱՆԱՏԱ – Տէր եւ Տիկ. Դանիէլ Ծառուկ-
...եաններու 1,000,000 տոլարի առատաձեռն նուիրատուու-
...թեան շնորհիւ կը կառուցուի նոր դպրոց:

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԷՍ – ԳԱԼԻ-
...ՖՈՐՆԻԱ – Նոր դպրոցաշէնքի մը գնման շնորհիւ, աշակեր-
...տութեան թիւը 250-էն բարձ-
...րացաւ 540-ի:

ՃՈՒԱՆՆԵՍՊՈՒՐԿ, ՀԱ-
...ՐԱՒԱՃԻՆ ԱՓՐԻԿԷ – Ռեմտ Համալսարանին գործակցու-
...թեամբ եւ շնորհիւ Մինաս Մի-
...սաք Հիմնադրամին, Բարե-
...գործականը կը կառուցէ հայ-
...կական կեդրոն մը:

ՍԻՏՆԷՑ, ԱՒՍՏՐԱԼԻԱ – Նոր դպրոցի մը համար տե-
...ղական հիմնադրամներ ապա-
...հոված ըլլալով, Սիտնէյի Մասնաճիւղը ներկայիս կը սպասէ պետական արտօնա-
...գրին, սկսելու անոր շինու-
...թեան:

ՎԻԵՆՆԱ, ԱՒՍՏՐԻԱ – Գա-
...ղութին հիմնադրամներով եւ Գերմանիոյ Համպուրկ քաղա-
...քէն Աբրահամ Գուրուճեանին 250,000 տոլարի առատաձեռն

(ՇԱՐ.Ը 15-ՐԴ ԷՋ)

30-ԱՄԵԱԿ ԵՐՈՒԱՆԴ ԱԶԱՏԵԱՆԻ

Արժանավայել հանդիսութեամբ նշուեցաւ Երուանդ Ազատեանի գրական, մշակութային եւ հասարակական գործունէութեան 30-ամեակը, Կիրակի, 11 Սեպտեմբերին, Փասատինայի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ Աղաճանեան սրահին մէջ, հովանաւորութեամբ Վաչէ Արքեպս. Յովսէփեանի՝ Առաջնորդ Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմին, ու կազմակերպութեամբ համահայկական ու ներկայացուցչական յանձնախումբի մը, նախագահութեամբ բարեբար Տէր եւ Տիկ. Արշակ Տիգրանեանի, պատուոյ առանձնակուտութեամբ Ալպէր Ազգունեանի, եւ առանձնակուտութեամբ Տոքթ. Կարպիս Տէր Ղոլիայեանի, որ միաժամանակ օրուան հանդիսավարն էր:

Յաջորդաբար կարդացուն կազմակերպութեանց, մշակութային միութեանց եւ ուսումնական հաստատութեանց ու մամուլի ներկայացուցիչներ ու մտաւորականներ: Յատուկ արարողութեամբ գիւնեծմեր կատարուեցաւ յորելեարին «Գոհար Գեղամեանական Մեհեան» խորագրեալ հատորին, որ նոր լոյս տեսաւ: Տեղի ունեցաւ տուչութիւն բազմաթիւ պատուոյ գիահատագիրներու ու տախտակներու՝ ընծայուած Ամերիկայի այլազան նահանգներու կառավարիչներուն, բաղաքապետներու, էսսեմպլիէներու ու միութիւններու կողմէ: Ցիշատակեցաւ այս առիթով ստացուած ողջոյնի հեռագիրներ զանազան հեռաւոր հայագաղութներէ:

Գործադրուեցաւ գեղեցիկ յայտագիր մը, ծանօթ արուեստագէտներու մասնակցութեամբ:

Հանդիսութեան եզրափակուին կատարեց Վաչէ Սըրբազան:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզի հայութեան տագնապը ծանրակշիռ տարողութիւն ստացած է եւ դարձած՝ տագնապը ողջ հայութեան ի Մայր Հայաստան եւ ի սփիւռս աշխարհի:

Հայ ազգային-քաղաքական երեք կուսակցութիւններս սկիզբէն ի վեր սերտ հետեւողականութեամբ մեր ամենօրեայ մտահոգութեանց առարկան եղած ըլլան այս տագնապը եւ միասնական կեցուածքով մէկէ աւելի անգամներ համաստիւրեան չափանիշով արտայայտած՝ մեր ամբողջական եւ անվերապահ զօրակցութիւնը Ղարաբաղի եւ Հայաստանի ժողովուրդին եւ անոր արդար դատին, որուն վերջնական լուծումը կը նկատենք Լեռնային Ղարաբաղի միացումը Խորհրդային Հայաստանին:

Այսօր անգամ մը եւս միասնական այս յայտարարութեամբ կը յայտնենք մեր անտեղիտալի զօրակցութիւնը Ղարաբաղի եւ Հայաստանի մեր ժողովուրդին եւ պատկան պետական իշխանութեանց՝ իրենց միասնական, շարունակական եւ վճռական կեցուածքին մէջ արդար լուծման մը ի նպաստ:

Մեր սպասումը եւ պահանջքը Խորհրդային Միութեան վերին պատասխանատու եւ պատկան մարմիններէն այն է որ, որպէս արդար մօտեցման դրական փաստ, հրապարակային դատավարութեան եւ համապատասխան պատիժներու ենթարկուին այն բոլոր անձերն ու խմբաւորումները, որոնք ոճրային արարքներ գործեցին ըլլա՛յ Սումկայիթի եւ ըլլա՛յ Ղարաբաղի մէջ:

Կը սպասենք որ խորհրդային մամուլը թէ՛ Մոսկուայի մէջ եւ թէ Հայաստանի մէջ ճշգրիտ եւ ամբողջական անդրադարձում ունենայ, թէ՛ տեղեկատուական եւ թէ մեկնաբանական տեսակէտէ, տեղի ունեցած դէպքերուն եւ արարքներուն մասին, ըստ խորհրդային վերին իշխանութեան կողմէ յայտարարուած եւ բոլորէն ողջունելի հրապարակայնութեան *(Glasnost)* սկզբունքներուն եւ ոգիին:

Կը պահանջենք որ Խորհրդային Հայաստանի պետական իշխանութիւնները առաւել վճռակամութեամբ հարազատ թարգմանը հանդիսանալով համաժողովրդական իրաւացի պահանջքներուն, հետեւողական նախաձեռնութեան եւ օրինական ու քաղաքական բոլոր միջոցներով Ղարաբաղի հարցը դարձնեն իրենց առաջնահերթ հարցը արդար եւ ամբողջական լուծման մը յանգելու առաջադրութեամբ, անդոհացուցիչ եւ՝ Ղարաբաղի ու Հայաստանի ժողովուրդի իրաւունքներու եւ ցանկութեան անհամապատասխան նկատելով ցարդ նախատեսուած միջոցառումները:

Նոյ կ'ուղենք նաեւ Հայաստանի եւ Ղարաբաղի մեր արի ժողովուրդին որ խուսափին այնպիսի ծայրայեղական կեցուածքներէ, ինչպէս՝ գործադուլները, դասադուլները եւ ծայրայեղական կարգ մը կոչերը ու արտայայտութիւնները, որոնք կը խանգարեն կարգն ու կանոնը մեր ծայրեծիքի հանգիստ կեանքին, ծանր կորուստներու կ'ենթարկեն մեր երկրի տնտեսական, արդիւնաբերական, կրթական, մշակութային կեանքը եւ նաեւ վնաս կը բերեն մեր ժողովուրդի վարկին ինչպէս նաեւ բնականոն յարաբերութիւններուն, ըլլա՛յ խորհրդային վերին իշխանութեանց, ըլլա՛յ խորհրդային միւս ծաղրապետութիւններուն հետ եւ կը ծառայեն մեր ժողովուրդի թշնամիներու յետին նպատակներուն:

Պետք է ամէն բանէ վեր պահպանել մեր ժողովուրդի միութիւնը, որուն մէջ է մեր զօրութիւնը, եւ՝ հետեւողականութեամբ ու վճռակամութեամբ հետապնդել մեր գերագոյն շահերը:

Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Կեդրոնական Վարչութիւն
Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան Բիւրօ
Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան Կեդրոնական Վարչութիւն

Ռ.Ա.Կ.Ի ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԿԻՊՐՈՍԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՀԵՏ

Կիպրոսի Նախագահ Յորգ Վասիլիու վերջերս Լոս Անճելըս տուած իր այցելութեան առթիւ ընդունած էր, 7 Օգոստոսին, Ռահմկամար Ագասեանի Կառավարչութեան ներկայացնող ակ Հայկազոց պատմութիւն մը, որ չատ ջերմ եւ սիրալիր մթնոլորտի մէջ տեղի ունեցած էր:

Լուսանկարը առնուած է տեսակցութեան ատարին:

1937-Ի ՄԱՔՐԱԳՈՐԾՄԱՆ ՁՈՀ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԸ ԿԸ «ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԻՆ»

Հայաստանի Համայնավար Կուսակցութեան Կենտկոմի Դիւանը իր ներթական նիստին քննարկած է 1937ին ստալինեան մաքրագործման զոհ Հայաստանի կարգ մը ղեկավարներու վերականգնման հարցը:

Այդ թուականին, Հայաստանի Կենտկոմի Բ. Քարտուղար Ս. Ե. Ակոփով, Կուսակցութեան Երեւանի Քաղկոմի Քարտուղար Գ. Վ. Սահակեան, Ռոդագործութեան Կոմիտէի Գ. Խ. Գասպարեան եւ Երեւանի Համալսարանի տեսուչ՝ Մ. Նիկոլսկայեան մեղադրուած էին հակայեղափոխական, ազգայնական, աջ, թրոցքիական եւ ահաբեկչական կազմակերպութեան մաս կազմելու յանցանքով եւ մահուան դատապարտուած էին:

Հայաստանի եւ Ս. Միութեան դատաքննական մարմինները քննելով վերոյիշեալներուն դէմ եղած ամբաստանութիւնները, չեղեալ համարած են անոնց դէմ արձակուած դատավճիռները՝ փաստերու չդոյութեան պատճառով: Այս պատճառով Ակոփով, Սահակեան, Գումեդին եւ Նիգիպարեան (յետ մահու) վերականգնած են Կուսակցութեան մէջ:

Վերջերս նոյն բախտին արժանացած էր Հայաստանի նախկին կուսակցապետ Ա. Ս. Ամատունին (Վարդապետեան) որ նմանօրինակ ամբաստանութիւններով 1937ին մահուան դատապարտուած էր:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հ.Բ.Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՏԻԿՆԱՆՑ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ 30-ԱՄԵԱԿԻ ՓԱՌԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՌԱԿ-Ի ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ Ա.ՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՏԻԿ. ԼՈՒԻԶ ՍԻՄՈՆԻՆ

Աննախընթացօրէն ուրախ եւ խանդավառ մթնոլորտի մը մէջ, նուիրականօրէն համակուած հայրենասիրական բարձր զգացումներով, եւ խոր – չատ խոր – ապրումներով՝ Գուէնոս Ալբէսի Հ.Բ.Ը. Միութեան Տիկնանց Յանձնախումբը տօնեց, անցեալ Շաբաթ օր, 24 Սեպտեմբերին իր ծննդեան 30 ամեակը։

Այսօր պատմական իրա՛ւ «դէպք» մը ապրեցաւ Ալէք Մանուկեան համալիրը, ուր մեծ չուքով կատարուեցաւ վերոյիշեալ նշումը, «բերնի բերան» լեցուած սրահի մը մէջ, նախագահութեամբը՝ Հ.Բ.Ը. Միութեան կեդրոնական Վարչական Ժողովի գործադիր փոխ-նախագահ Տիկ. Լուիզ Սիմոնի։

ՏԻԿԻՆ ԼՈՒԻԶ ՍԻՄՈՆ ԸՆԴԱՌԱՋՈՒԱԾ ՏԻԿՆԱՆՑ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ՆԱԽԿԻՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՆԵՐԿԱՅ ՕՐԱԿԱՐԳՈՒԹԵԱՆ (ՀԱՅՕԳՈՒՏ ՆԱԽԱՁԵՌՆԵՐՈՒ) ՅԱՏՈՒԿ ՇՈՒՐՋԱՐ ՏԻԿՈՋՆԵՐՈՒՆ։

ՈՏԳՈՒՅ ՁԱԽՄԷՆ ԱՋ ԸՆԿԵՐՆԵՐԸ ՄԻՀՐԱՆ ՍԱՐԿԱՒԱԳԵԱՆՑ, ՍԵԲԷՈՒՀԻ ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆՑ, ՆՈՒՇԱՐԻ ՏԻԿ. ԼՈՒԻԶ ՍԻՄՈՆԻ ՇՈՒՐՋ ԸՆԿԵՐՆԵՐԸ ՆԵՐԿԱ ԱՐԱՒԱՐ ՏՕՆԻՆԵԱՆՑ ԵՒ ՊԱՐԿԵՒԻ ՏԷՐ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆՑ

ԸՆԿԵՐԱՑԱՆԻՆ ՏԵՍԻԼԸ ՄԸ 30-ԱՄԵԱԿԻ ԳԱՂԵՐԻՑԻՒՆ։

Այս առիթ տրուած մեծ ճաշկերոյթը՝ պատրաստած էին Հ.Բ.Ը.Մ.Ի ժրաջան տիկինները, իսկ Մարի Մանուկեան Կրթական Հաստատութեան նախկին շրջանաւարտները եկած էին կամաւոր ըլլալու համար։ Ասոնք, ինչու ոչ, ցոյց տալու իրենց երախտագիտութեան մէկ պերճախօս արտայայտութիւնը հանդիպ համազգային մեծ կազմակերպութեան, որ իրենց յաջող կրթութիւն, լոյս եւ հայրենասիրութիւն։

Նորհրաւոր էր մթնոլորտը։ Պահը եկած էր մտքերու 30 մոմերը – Տիկնանց Յանձնախումբի 30 տարիները խորհրդանշող – աւանդական կարկանդակին։ 30 կնքամարդեր կամաւորաբար ներկայացան զայս կատարելու յղացքի նորհալի կերպով։

Կարճես մոգական գաւազանի մը ազդեցութեամբ փոխադրուած, եւ երեւոյթորէն չատ ուրախ հոծ բազմութեան մը առջեւ է որ խօսք առաւ, այս առիթի մասնաւորապէս Գուէնոս Ալբէս հրաւիրուած, ազնուական հիւրը – դիպուկ, պարզ եւ հաղորդական էին Տիկ. Լուիզ Սիմոնի խօսքերը։ Ան պատմագիտացուեցաւ իր մայրենի լեզու՝ հայերէնով, ազգային հայրենասիրական բարձր ոգիով ու թռիչքներով ոգեւորուած։

Օրուան նախագահը խօսեցաւ համազգային բարեգործական Միութեան վերջին 12 ամիսներու ընթացքին կատարած ազգօգուտ վաստակաւոր գործերուն մասին։ Տուաւ թիւեր, թուեց փաստեր – թէպէտ հակիրճ կերպով – անդրադարձաւ հայ գաղթօճախներու ներկայ վիճակին, տեղաշարժներուն, դժուարութիւններուն, ծանրացաւ, կեդրոնացաւ հայապահպանման խնդրոյ առթիւ եւ տարողութեան վրայ։

Բայց ... եզրափակեց ըսելով։

«Մենք կրնանք շինել 200 դպրոց կամ 500 կեդրոն, հաստատել անհամար ծրագիրներ, բայց, փաստօրէն, առանց հայաստանի գուր պիտի ըլլայ ամէն բան»։

Հայրենասիրական զգացումներով խանգավառուած ներկաներուն վառ ապրումները հասած էին իրեն գագաթնակէտին։ Անոնք մագնիսացած «լսախուռն» էին նախագահին բերնէն ծնունդ տալիքին ամէն մի բառ, ամէն մի արտայայտութեան։

Հ.Բ.Ը. Միութիւն իր արժանաւոր դիմադարձներին բերնով եւ անոր ընդմէջէն պարզեց, այսօր համայն գաղութիս առջեւ, իր բարեսիրական եւ ազգանուէր կոչումին աւարնին, հայրենասիրական ոգիի եւ գործի իր իբրեւ հայկական ծառայ։ Ներկաները, բոլոր ներկայները ոգեւոր բուռն ծափերով ողջունած կին Տիկ. Սիմոնի խօսքին հետ առնելով պատմական օրուան մը անմոռանալի տպաւորութիւններն ու յիշատակը։

Ն. Գ.

Զարգ այցելութիւն մը չէր այն կարեւոր ու գեղեցիկ հանդիպումը, որ տեղի ունեցաւ անցեալ Ուրբաթ օր, 23 Սեպտեմբերի առաւօտուն, ՌԱԿի Հարաւ Ամերիկայի Շրջ. Վարչութեան Պատուիրակութեան եւ Համազգային կարեւորագոյն կազմակերպութեան՝ կեդրոնական վարչական ժողովի գործադիր Փոխ-Նախագահին միջեւ։

Սրտագին ողջագուրում մըն էր խորքին մէջ, որովհետեւ Տիկ. Լուիզ Սիմոն, որ կը վայելէ մեր բարձր յարգանքն ու համակրանքը, ինչպէս նաեւ մեր անկեղծ բարեկամութիւնը, միշտ մեր հարազատը նըկատուած է եւ կը նկատուի։

Ականաւոր հիւրը ընդունեց, իր իջեւանած Պանդոկին մէջ դէպի՝ Արամ Տօնիկեան, Պարգեւ Տէր Կարապետեան, Տանիէլ Ռուէնեան, Սերխիօ Նահապետեան եւ Միհրան Սարաֆեան։

Ցետ փոխադարձ բարեմաղթութիւններու տեղի ունեցաւ մտերմիկ խօսակցութիւն մը՝ ուր արծարծուեցան զանազան հարցեր, գաղութիս ազգային կեանքը, հայապահպանման աշխատանքները, Սփիւռքի տեղաշարժերը, հայրենի եւ արցախեան ցոյցերու վերջին զարգացումները եւայլն...։

Ականաւոր հիւրը մեծ հետաքրքրութիւն ցոյց տուաւ ՌԱԿի Հարաւ Ամերիկեան ազգօգուտ եւ հայրենասիրական գործերուն մասին, ի մասնաւորի կեդրոնանալով «Արտաբապան» Շաբաթաթերթի ազգանուէր գործունէութեան եւ ներկայ ընդհանուր վիճակին վրայ։

ՌԱԿի պատուիրակները բերին պատմականը «Արտաբապան»ին խօսելով սկսեալ իր ծնունդէն իբր կիսամսեայ, մինչեւ այսօր իբր Շաբաթաթերթ կատարած առաքելութեան մասին, ընդգծելով անոր յատկանշական հանգրուանները եւ զարգացումի փուլերը։

Բարձրի հիւրին յատուկ ուշադրութեան արժանացաւ նաեւ Թէքէեան Մշակութային Միութեան կեդրոնի չինութիւնը, մօտ ապագային։

Տիկ. Լուիզ Սիմոն հակիրճ կերպով խօսեցաւ Հ.Բ.Ը. Միութեան ազգային լայնաթեր գործունէութեան եւ մեծ ծրագիրներուն շուրջ, լուրջ մտահոգութիւն յայտնելով զանազան հայ գաղթօճախներու եւ, ի մասնաւորի Մարր գաղութ Լիբանանի մէջ տեղի ունեցող տեղաշարժերուն նըկատմամբ, չէշտելով անոնց բարոյական, կրթական թէ ինքնութեան պահպանութեան տագնապալի վիճակին։ Ան ընդգծեց նաեւ, որ բոլոր կարելի միջոցներով։

Սակայն եւ այնպէս խօսակցութեան գլխաւոր եւ մենաշնորհակալ տեղը գրաւեցին Մայր Հայրենիքն ու Արցախեան պահանջատիրութիւնը, իրենց բոլոր զարգացումներով։ Տիկին Լուիզ Սիմոն պնդեց թէ այս հարցերուն պէտք է տալ նախապատուութիւնը մեր ազգային մտահոգութիւններուն ծիրին մէջ, ըստլով թէ առանց Հայրենիքի՝ Սփիւռքը կը կորնչի իր բոլոր վտանգներուն եւ կը դառնայ ինքնանպատակ եւ մեր բոլոր աշխատանքները չպահպանման եւ գոյատեւման կը վերածուին ընդունայն եւ ապարդիւն ջանքերու։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այս կիրակի, Հոկտեմբեր 9, 1988, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ Հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի մեր սիրելի քոյրջ

ԱՐՈՒՀԻՒ ՄԱՐԱՆԱՑԿՈՂԵԱՆ - ՀՈՎՀԻՒԵԱՆԻ

մահուան Առաջին տարելիցին առթիւ։

Ներկայս կը ծանուցանենք ի գիտութիւն հանգուցեալի յիշատակը յարգող մեր բարեկամներուն։

ԱՅՆԱՀԻՏ ՄԱՐԱՑԿՈՂԵԱՆ

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԾԻՐԷՆ ՆԵՐՍ

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԱՃԷՄԵԱՆ

...կի պահանջատիրական զանազան պայմանների [illegible] (գուցէ, ա... կ՝ կանխատես ըլլա... ողջոյնէն ու արժանի ...ով չվերաբերուի... ՄիուԹեան Գերագոյն ...ն կողմէ, արդար դիժ... եւ յուսախաբուԹիւն ...ցուց Սփիւռք – Հայ... Հայ հասարակուԹեան ...ի հետզհետէ զայրոյԹի ...իրպուելու բնոյԹ ալ ..., որ Ղարաբաղի Թէ ...ձախի մէջ չարունակ... երկու ժողովուրդներու ...ի Քնամանքը:

...նչպէս Թէ դեկավար մար... ներ, կ՝աշխատին Հրէա... ցուցմունքներուն համա... ...խաղաղ կեցուԹեան մի... եւ լուծել բազմաԹիւ հար... , որոնք, բացի Արցախը ...ասանի կցումէն, որոշ կատումներ պիտի ապա... են այդ փոքր բայց գուտ կական ըլլալի ժողովուր...

...որպէսզիական վերակա... ցման եւ հրապարակայ... նուԹեան պարգեւած ազատուԹիւնը դժգոհ տարրերուն կողմէ ցոյցերու չարունակուԹիւնը, որքան բնական, նոյնքան ծայրայեղ կը դանուեք, որքան ատեն անոնք երկրին կ՝իյնան տիրող քաղաքական պայմանները գնահատման ծիրէն դուրս, եւ Խ. ՄիուԹեան կազմին մէջ խորհ ըլլալու դատապարտուած լոզունգներով կը վրդովեն ոչ միայն մեր աչքին լոյսը հանդիսացող վերածնուած Հայրենիքի ժողովուրդին բնականոն կեանքը, այլեւ երկրին ապագան:

Այո՛, նաեւ ապագան, երբ «ազատ եւ անկախ» մնալու եւ Խ. ՄիուԹենէն բաժնուելու (՞) անհեռանալ եւ անհեռատես յոգունքները չրջան կ՝ընեն, առանց խորհելու Թէ անոնք ինչ հետեւանքներ կարող են բերել, եԹէ իսկապէս պատահի եւ իրականուԹիւն դառնայ բարեբախտաբար փոքրամասնուԹեան մէջ մնացած այդ ձգտումը, որուն կիրարկումը տրամաբանականօրէն գրեԹէ անկարելի է: Կը բաւէ միայն այդ ծայրայեղներուն յիշեցնել Թէ՝ մեր քաղաքական ճակատագիրը, լոկ ֆիզիքական առումով, (մէկ կողմ Թողլով տնտեսական եւ ընկերային հասարակական, պաշտպանական հարցերը) խորապէս առնչուած է Խ. ՄիուԹեան բազմանդամ ընտանիքի գոյուԹեան հետ: Այդ ծայրայեղները, չեն ծածկեր այն իրականուԹիւնը Թէ՝ մենք առանձինն կարող պիտի չըլլանք երբեք հաւասարակշռել մեր կեանքը եւ ապահովել մեր ֆիզիքական գոյուԹիւնը, եւ կը փնտռեն մեզ հովանաւորող այլ պետուԹիւններ (չենք գիտեր Թէ ո՛վ կամ ովքեր պիտի ըլլան անոնք) երբ այդ անծանօթ պետուԹիւնները (բոլորն ալ առանց բացառուԹեան) մեր արիւնը սանդարամեան առարկայ գարձուցած են իրենց սեփական մինչեւ իսկ ճղճիմ չահերուն համար, անցեալի մէջ: Այսպէս չիչուած պետուԹիւններու նաեւ լաւագիր դասագիրքերը, իս

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ — ԳՈՐՏՈՊԱ

ԳՈՐՏՈՊԱՅԻ ՋԵՐՄ ՈՒ ԽԱՆԴԱՎԱՌ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆԸ՝ ՏԻԿ. ԼՈՒԻԶ ՍԻՄՈՆԻ

Հ. Ռ. Ը. Մ.ի կեդրոնական վարչ. ժողովի գործադիր փոխ-նախագահ՝ Տիկ. Լուիզ Սիմոն Գորտոպա քաղաքը ժամանեց անցեալ կիրակի, 25 Սեպտեմբերի առաւօտեան, և-կամաւոր հիւրին կ'ընկերանային Հ.Ռ.Ը.Մ.ի կեդրոնական Վարչութեան անդամ՝ Պրն. Յովսէփեան, Գորտոպայի Հ.Ռ.Ը.Մ.ի Ա-տենապետ Պրն. Խոսան Նուրիխան, ինչպէս նաեւ Տիկ. Նուրիխան:

Անմոռանալի օրերն էին ու խանդավառ էր այն ընդունելութիւնը, զոր Գորտոպայի գաղութը վերապահեց հա-մազգային մեծ կազմակերպութեան կարեւորագոյն դէմքերէն՝ Տիկ. Լուիզ Սիմոնէ:

Տեղական Տիկնանց Յանձնախումբը նոյն օրը երեկոյեան գեղեցիկ tê-cultural (Մըշակութային թէյասեղան) մը սարքեց ի պատիւ երեւելի հիւրին, որուն ընթացքին կիրարկուեցաւ գեղարուեստական փայլուն յայտագիր մը: Մասնայուղիւին բերաւ տեղական Հ.Ռ.Ը.Մ.ի երգչախումբը, ղեկավարութեամբ՝ Փրոֆ. Կիմբոմօ Փէշիկեանի, ասմունքչուհի փոքրիկ Էսթերհան, Ֆլորինաս եւ Տարին Էշեանան, երգերգիչ Հոլենա Էրեսեան եւ Ռոմինա Մխրեթեան, իսկ Արարատ Տաշմէրը իր կատարած պարերովը գերազանցեց ամէն չափ-նիշ:

Գորտոպայի Հ.Ռ.Ը.Մ.ի ա-տենապետ Պրն. Խոսան Նուրիխան այս առթիւ արտասանեց իր ճառին մէջ արտայայտուց Գորտոպայի հայ գաղութը Տիկ. Լուիզ Սիմոնի այցելութիւնը: Ապա լայնօրէն անդրադարձաւ Գորտոպայի Հ.Ռ.Ը.Մ.ի գանազան գործերուն եւ գործունէութիւններուն, յօգուտ գաղութին: Ակնարկելով վարդուհիին՝ քաղաքական իր ծրագրին՝ ընդարձակելու գործի յայտնեց բոլոր անոնց, որոնք պիտի «Գաւառ Անդամ» ընդունելով պատուհասին զինք:

Պրն. Նուրիխան չէշտեց թէ պիտի չարունակէ մնալ միշտ Հ.Ռ.Ը.Մ.ի կողքին, եւ աշխատիլ անոր վսեմ խոհանոցին համար, խնդրեց բոլորէն որ չարունակեն իրենց աշակցութիւնը բերել Հ.Ռ.Ը.Մ.ի վարչութեան եւ թէ քննադատութիւնները ըլլան առողջ, դրական եւ չխնէր: Ապա ե-րախտագիտութիւն յայտնեց Հ.Ռ.Ը.Մ.ի Ծեմնս Նախագահին՝ Տիար Ալեք Մանուկեանին, եւ արժանաւոր Տիկնոջ Տիկ. Մարի Մանուկեանին, ընդգծելով որ Հ.Ռ.Ը.Մ.ը պիտի չարունակէ բարձր պահել իր ազգային նկարագիրը եւ ինքնութիւնը Մայր Հայրենիքէ՝ անմոռանալով:

Տիկ. Լուիզ Սիմոն, յուզուած՝ չնորհակալութիւն յայտնեց իրեն հանդէպ ցոյց տրուած սիրոյ զգացումներուն եւ խանդավառութեան համար: Ապա՝ չնորհաւորեց տեղական Հ.Ռ.Ը.Մ.ի իրագործած նուաճումները:

Ճարպիկ հիւրը, որուն յանձնուեցաւ փլպլքէ մը ի յանձնուեցաւ փլպլքէ մը ի յիշատակ իր այցելութեան, այցելեց բաժինները, ի մասնաւորի չնորհաւորելով վարչուհին՝ 10 առեւտրական խանութներու շինութեան համար, որոնց վարձքերէն գոյացած հասոյթը պիտի ծառայէ տնտեսական ինքնաբաւութեան նպատակներուն:

Տիկ. Սիմոն խօսեցաւ վարչականներու եւ զանազան յանձնախումբերու անդամներուն հետ:

Երկուշաբթի օր, 26 Սեպտեմբերին՝ Տիկ. Սիմոն այցելեց Գորտոպայի հայ համայնքի կեդրոնը, ընդունուելով կեդրոնի առենապետ Պրն. Խրիքէ Փանոսեանի եւ վարչականներուն, ինչպէս նաեւ արժանապատիւ Տ. Աւետիս Քհն. Թորոսեան կողմէ:

Աւելի ուշ այցելեց Սահակ-Մեսրոպ վարժարանը եւ Սուրբ Գէորգ եկեղեցին: Երեւելի հիւրը կատարեց նաեւ գեղեցիկ եւ յիշատակելի պըտոյտ մը Գորտոպայի լեռնաշրջաններուն, ուր ծաչեց եւ ապա հրաժեշտ առաւ, Պահպանուած ոգեւորական ջերմ մթնոլորտի մէջ՝ վերադառնալու համար Գուէնոս Այրէս, Պր. Ց. Եուէցքեանի եւ Հ.Ռ.Ը.Մ.ի վարչականներու ընկերակցութեամբ:

ԻՋՎԵՍՏԻԱ. «ԱՆՀՆԱՐ Է ՀԱՇուի ՀԱՌՆել ՍԱՀմանադրութիւնը»

Խորհրդային դաշնակցային կառավարութեան պաշտօնաթերթը «Իզվեստիա»ի Յուլիս 21ի յոյս տեսած ծաւալուն յօդուածին մէջ, Ռ. Լիմեւ կ'անդրադառնայ Գերագոյն Սովետի Նախագահութեան 18 Յուլիսի նիստին:

Յօդուածագիրը կը յիշեցնէ, որ երկրներու մէկ մասը տրամագծօրէն հակառակ է միւսներուն: «Տարբեր մօտեցումներ կան, կ'ըսէ յօդուածագիրը, Ատրպէյճանէն ու Հայաստանէն ստացուող հարիւրաւոր նամակներու ու հեռագրային խօսակցութիւններու մէջ, որոնցմէ ամէն մէկը կարծես վերջնագիր մը ըլլայ...: Մեզի ամէն տեսակ սպառնալիքի եղած է, որոնցմէ մէկ մասը արդէն գործադրուած է: Երեւանէն որոշ բաժանորդներ հրաժարած են կեդրոնական թերթերէն՝ ի նշան բողոքի: Այս աստիճան լարած են կիրճերը: Եւ Պրեզիտիումի նիստը արտայայտած է այդ շիկացումը, Լ. Ղարաբաղի շուրջը ծաւալած կացութեան բարդութիւնն ու տագնապալի բնոյթը: Անկեղծ ըսենք՝ անհնար է անտեսել Հայաստանի եւ Լ. Ղարաբաղի պատուիրակներու ներկայացուցած իրողութիւնները: Այնտեղ կան թէ 1915ի ցեղասպանութեան զոհ դարձած ժողովուրդի յիշողութիւնը, թէ 20ական թուականներու Ղարաբաղի մասին տրուած որոշումներու հակասութիւնը, թէ Ատրպէյճանի ու Լ. Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզի նախկին ղեկավարութեան դատապարտումը, որ ենթած է Ինքնավար Մարզի հայ մեծամասնութեան: Ատիկա նաեւ Սուլկայի-բի ողբերգութիւնն է, ու ողբերգութեան մեղաւորներուն դատավարութեան ծգծգումը: Այս ամէնը միայն խուր չի կրնար լսել (...):

«Ճակատին ոչ վաղ անցեալին սահմանումներու վերածելու կողմնակիցները կը պնդեն, որ Լ.Ղ.Ի.Մ.ի Հայաստանին կցումը միայն կը լուծի Մարզի բոլոր խնդիրները: Այն բանէն յետոյ, երբ կենտրոնը եւ կառավարութիւնը ընդունեցան Լ. Ղարաբաղի ընկերա-տնտեսական զարգացման ծրագիրը, Հայաստանի եւ Լ.Ղ.Ի.Մ.ի մէջ որոշ մարդիկ սկսան ժողովուրդին ներշնչել, որ այդ ծրագիրը միայն կը շեղէ զանոնք Լ.Ղ.Ի.Մ.ի սահմանները փոխելու հիմնական հարցէն (...):

«Նիստին ընդունուած որոշումը թելադրուած է ներկայիս գործող Խ. Սահմանադրութեան այսօրուան իրականութեամբ, որ անհնար է հաշուի չառնել: Լ. Ղարաբաղ կը դրկուին յանձնախումբեր. երեսփոխանները: Անոնք պիտի ուսումնասիրեն ու ճնարկեն զանազան հարցեր: Կարեւոր են այդ ճնարկումնե առաջ գալիք եզրակացութիւնները» - կ'ամբարտ յօդուածագիրը:

ՏԻԿԻՆ ԼՈՒԻԶ ՍԻՄՈՆԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ՝ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ (ACA)

Անցեալ Ուրբաթ օր, 23 Սեպտեմբերին, Հ.Ռ.Ը. Մխիթեան կեդրոնական Վարչ. Ժողովի գործադիր Փոխ-Նախագահ՝ Տիկ. Լուիզ Սիմոն այցելեց «Արմենիա» օրաթերթերի խմբագրութիւնը, ուր պատասխանատուներու ընկերակցութեամբ այցելեց բոլոր բաժիններն ու սարքատրամները: Ապա՝ ընդունելեցաւ Հայ Մշակութային Միութեան (ACA) վարչականներուն կողմէ: Երեւելի հիւրին մատուցուեցաւ հետաքրքրութեան արժանացած ընկերային եւ մարզական բաժանումներու տարբերութիւնը:

«ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԱՄԻՍԸ»

Ընդառաջելով Հ.Ռ.Ը.Մ.ի Տիկնանց Յանձնախումբի կոչին՝ գաղութիս բոլոր միութիւններու Տիկնանց Յանձնախումբերը միատեղ կազմակերպեցին «Հայ Մշակոյթի Ամիսը» որուն ընթացքին պիտի կատարուին գեղարուեստական հետեւեալ ընտիր ձեռնարկները, *PASEO DE LA RECOLETA, JUNIN 1930*ի մէջ:

ա – Ուրբաթ, Հոկտեմբեր 14ին, ժամը 15է0 20' ձեռարուեստի գործերու ցուցահանդէս, նոյն օրը ժամը 21ին՝ գեղարուեստական յայտագիր՝ Օր. Յեղիսա Գուլումեանի դեկավարութեամբ, եւ մասնակցութեամբ հայ եւ արժանիքի արուեստագէտներու:

բ – Շաբաթ, Հոկտեմբեր 15ին, ժամը 19ին Նոր Մարաշ թատրախումբը ճաւթիերէնով կը ներկայացնէ «Ճրակէմէքօ Տթ Կոմիտաս խ Լա Վոս Տէ Ուճ Փուչպլօ» թատերախաղը, ապա՝ նոյնթ կ'ունենայ ՀՕՄի Նայիրի պարախումբը:

Մասնակցող միութիւններու Տիկնանց Յանձնախումբերն են:

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւն, Հայ Օգնական Միութիւն, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Կրթ. Հաստատութեան, Խրիմեան Կրթ. Հիմնարկութեան, Վ. Լօրէզի Ազգային վարժարանի, Մխիթարեան Վարժարանի, Արծրունի Ազգային վարժարանի, Ս. Յակոբ Մատրան, Վարագայ Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ, Հայ Կաթողիկէ Ս. Նարեկայ Աստուածածնայ, Մարաշի, Այնթապի եւ Հաճնոյ Հայրենակցական Միութիւններու:

«ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ» ԵՒ «ԲԱՆԹԻՒՐՔԻԶՄ» ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ-ՈՒՂԵՑՈՑՑԻՆ ՄԷՋ

Մոսկուայի «Բրոկրէս» հրատարակչատունը 75,000 տպաքանակով առւսերէն յոյս ընծայած է բառարան-ուղեցոյց մը, ուր բնորոշումներ եղած են միջազգային գետնի վրայ գործածուող տնտեսական, քաղաքական, դաղափարական, իրաւաբանական եւ այլ հարիւրաւոր բառերու եւ եզրերու, որոնք չրջանառութեան մէջ մտած են առաւելաբար Բ. Աչխարհամարտէն ետք:

Հրատարակութեան 90րդ էջին վրայ «Ցեղասպանութիւն» (գենոցիդ) բառը բնորոշուելէ ետք, հոն կ'ըսուի թէ անոր «դասական օրինակը, կը հանդիսանայ մեկուկես միլիոն հայերու ընաջնջումը Օսմանեան Կայսրութեան իշխանութիւններուն կողմէ, որոնք օգտուելով Առաջին Համաշխարհային Պատերազմի իրադրութենէն»:

Իսկ համաթուրքականութեան մասին գրած է. «Թրքական ի հեղինակութեան յետադիմական շրջանակներու յարձակողական ազգայնամոլական վարդապետութիւն: Բանթուրքիզմը կը հռչակէ միաբնական թուրք ազգի գոյութիւնը եւ կը ծամուցանէ Թուրքիոյ հովանիի ներքեւ մեծ Թուրանի Պետութեան մէջ բրկեցեալ բոլոր ժողովուրդները միաւորելու գաղափարը դամիտանաի, Ֆարիստանի, Ձինաստանի հողամասերու մէկ մասը):

1990 թուականներու վերթատրութեան համաթուրքական նպատակներու վարդապետութեան հիման վրայ ստեղծուեցաւ Ազգայնական շարժման կուսակցութիւնը, Թուրքիոյ «100 միլիոնանոց ստեղծումը», որ իր մէկ կը միաւորչ »դուրսի թուրքերը»:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ՝ ՆՈՐ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ՄԸ ՍԵՄԻՆ

Հովայոյզ օրեր կ'ապրի Հայաստանի եւ ընդհանուր առմամբ Ս. Միութեան տարածքին վրայ գտնուող հայութիւնը։ Ղարաբաղի հարցին պողպատէ սկսեալ, ու անկէ առաջ, թունաւոր արտաքսումներու պատճառաւ՝ երեքամի օտի ապականման ու ժողովուրդի առողջապահութեան վրայ անոր գործած ազդեցութեանց դէմ ազմկալի հաղորդագրութիւնը, հայրենի ժողովուրդը դրին բարձրացոյն բողոքելու տրամադրութեան մէջ։ Հարկ չենք տեսներ վերստին նշելու անցնող Յուլիսին վայրագութիւններուն ու այդ արարքներուն զոհ անմեղ հայերը, որոնք պահ մը վանդալտար կերպով ելեկտրականացուցին մթնոլորտը։ Ու եթէ այժմ վերահաս տագնապ նշող այդ օրերու լարած մթնոլորտը կարեւոր չափով մեղմացած է, սակայն ներկայի դրութիւնը եղբայրական խաղաղութեան մը հիմքերուն վրայ հաստատած իրարհասկացողութեան հեռանկարը չի պարզեր։ Ու թաւալին մինչեւ քանի մը օր առաջ ներեանէն ու Մոսկուայէն հասած լուրերուն համաձայն, բողոքի արտայայտութիւնները, մեծ կամ փոքր չափերով, տակաւին կը շարունակուին։

Ինչ որ յատկանշական էր այդ ճակատագրական օրերուն՝ հայրենի կառավարութեան ու Հայաստանի համայնավար կուսակցութեան կենտկոմի Ա. քարտուղար կարէն Դեմիրճեանի թոյլ եւ անազդեցիկ կեցուածքն էր։ Ժողովուրդն էր որ ոտքի ելաւ իր մտաւորականներուն, արհեստագէտներուն, հրապարակագիրներուն առաջնորդութեամբ։ Սիւլիա Կապուտիկեան եւ Զօրի Բալայեան Մոսկուա գացին եւ տեսնուեցան Մ. Կորպաչովի հետ՝ յանուն հայ ժողովուրդին ու անոր անժխտելի իրաւունքներուն։ Ու երբ Հայաստանի կոմկուսի կենտկոմը օրեր առջ որոշում մը ընդունեց Ղարաբաղի նկատմամբ, այլեւս ուշ էր։ ցուցարարները իրենց բարձրաղաղակ բողոքներով փորձեցին լռեցնել Դեմիրճեանը, երբ այս վերջինը կ'ուզէր իր խօսքը ուղղել ժողովուրդին։

Կասկած չկար թէ՝ համբաւ էին Դեմիրճեանի պահը, թանկագնաց ալ ուժիմներով, մասնաւորաբար Հայաստանի տնտեսութեան լճացումին ու վարչական թերացումներու պատճառով, քանիցս Մոսկուան իր ուժեղ դժգոհութիւնն յայտնած էր նրեանէն։ Մայրսի ր'ոխացքին վերանորոգուած ցոյցերը Երեւանի եւ Պաքուի մէջ, չարժառիթ հանդիսացան Մոսկուայ համար, որ պաշտօնական ընկեր Դեմիրճեանն ու Ատրպէյճանի իր պաշտօնակից՝ Քեամրան Պաղիրովը։

Հիմա որ Հայաստանի Քոմ. մէկ ղեկավարը պաշտօնապէս չնոհ-Հազրկուած է – թէպէտ «առողջական պատճառներով» – կ. Դեմիրճեանի մօտ 15 տարիներու իշխանութեան քննադատութիւնը եւ գնահատումը պիտի կատարուի ամէն կողմէ, որոնց հիման վրայ պատմութիւնը պիտի արձանագրէ իր վճիռը։ Անկողնակալ դառնում մը անպայման երեւան պիտի բերէ, որ Դեմիրճեանի պաշտօնավարութիւնը ամբողջական ձախողանք մը չէր՝ սփռուած 15 տարիներու երկայնքին։ 1974ին ասդին, Դեմիրճեանի պետական վարչութիւնը ճեռնարկեց խիզախ նրաքիրներու իրականացման, ամէն մարզի մէջ չնայելով առաջին հերթին չէզոքացնել իւր արմատ նետած կաշառակերութիւնը եւ զեղծարարութիւնը, որոնք լուրջ պատճառներ էին երկրին յառաջդիմութեան դէմ։ Պէտք է ընդունել որ ազգային իմաստով Դեմիրճեան բերաւ իր անժըխտելի ներդրումը, քանի իր օրով դրական ծաղկումը եւ պետական ուսումնասիրութիւնները, մասնաւորաբար Մեծ եղեռնի վերաբերեալ, մեծ թափով յառաջ տարուեցան։

Սակայն, Դեմիրճեանի իշխանութեան տասնամեակը տակաւին չամբողջացած՝ տեղաչյի առաջին ախտանշանները նշմարուեցան ընկերային-հասարակական-տնտեսական եւ այլ մարզերու մէջ։ Երբեք չպարտուած կաշառակերութիւնը, կողմնակալութիւնը, գլուխ բարձրացո ցին արտասովոր չափանիշերով։ Միեւնոյն ատեն, կառավարութեան ճիգերը՝ երկրին ներսը ճարտարարուեստական նորոգումը արագացնելու՝ ի գործ դրուեցաւ ամբողջապէս սխալ հիմքերու վրայ, որ ի վերջոյ յանգեցաւ մտահոգիչ հանգամանք ստացած մթնոլորտի թունաւորումին։ Ծանրդիմութիւնը կասեցաւ, ծայր առաւ լճացում մը, որուն բացասական հետեւանքները երեւան եկան ժողովուրդի կեանքին ամէն մարզի մէջ։ Անընդունելի չափերու հասաւ Երեւանի խճողումը, ժողովուրդին դէպի մայրաքաղաք հոսքով, որուն պատճառով ու նաեւ այլ յոռի տնօրինումներու բերմամբ, գիւղեր ամբողջ պարպուեցան։

Դժբախտաբար Սառցակալն ու վերակառուցումը կարծէք խանգավառութեամբ չընդունուեցան Հայաստանի մէջ, որուհետեւ ինքնակոչուած Դեմիրճեանի վարչութիւնը դժկամակեցաւ նոր տերու ոգիով հիմնական փոփոխութիւններ մտցնել երկրին վարչական կառոյցին մէջ։ Հրապարակայնութիւնը վեհերոտ քայլերով ու սահմանափակ տարողութեամբ մուտք գործեց Հայաստան, որուն առաջին գործը եղաւ մերկացնել Սեւանի ջուրերուն աղարտման, երեւան եւ այլ ճարտարարուեստական շրջաններու օդի ապականման ահաւորութիւնը։ Առանց յապաղելու յանուանէ յիշելու Դեմիրճեանը, քննադատութիւնները անշուշտ Թէ ուղղուած էին իր եւ իր վարչական դրութեան դէմ։ Ապա եկաւ Չարաբաղի հարցը, որուն յարաբեր ամբողջական լուծումը անտարակոյս վեր էր Դեմիրճեանի ուժերէն, սակայն, Հայաստանի Քոմ. մէկ ղեկավարն էր որ վճարեց այդ ձախողութեան գինը։

Վատահ ենք, որ Հայաստանի կենտկոմի նոր քարտուղար՝ Սուրէն Գաւրգէնի ծանրութիւնքեան գիտակից է այն ծանր պարտաւորութիւններուն, որ կը վիճակուի իր ուսերուն՝ օգի եւ ջուրի ապահովման առնչութեամբ լուծում գտնել, մարտարուեստականացումը ճիշդ ճամբու մէջ դնել, ամէն մարզի մէջ ճեռնարկութիւնները աշխուժացնել արտաքրական նոր մօտեցումներով, գիւղերը վերակենդանացնել եւ անոնց վերաբերակութեան համար նպաստաւոր պայմաններ ըստեղծել, Մեծամօրի աթոմակայանին հարցը լուծել ու ամէնէն կարեւորը՝ կողմնակցական ու զարտուղի այլ ձեւերով մենաշնորհներ ճեռք ճգելու եւ կաշառակերութեան չարիքը արմատէն վերցնել։ Հրապարակայնութիւնը ամենալայն չափանիշով պէտք է տեղ բանէ ժողովուրդի կեանքին մէջ, որպէսզի իրականութիւնները պարզուին, գաղափարները ազատ արտայայտութեամբ, ճեռնարկումի նոր ոգիով ժողովուրդը դուրս գայ անտարբերութեան, լճացումի թմբիրէն ու նոր օրերու խանդավառութեամբ ազատների լծուի ի խնդիր հայրենիքի յառաջդիմութեան։

Կը հաւատանք հայրենիքի յաւերժութեան, անոր կեանքին ղեկը ճեռք առած առաջնորդներու անյանձնկրութեան, վճռակամութեան, նոր պայմաններ ստեղծելու ձգտումին եւ կարողութիւններուն։ Եւ այս հաւատքով ողջունեցինք՝ մեր չնորհաւորութիւնները ու անկեղծ մաղթանքները կ'ուղղենք Սուրէն Յարութիւնեանին։

«ԱՊԱԳԱՆ»

Պաքուի Օրագիր «Նիւ Եորք Թայմզ»

«ԱՌԱՆՁՆԱՇՈՐՀՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԻՋՆԱԲԵՐԴԸ, ՈՒՐ ՉԱՆԳՈՒԱԾՆԵՐԸ ԱՅԺՄ ԿԱՄՈՒՍՆԱՆԱՆ»

«Նիւ Եորք Թայմզ» իր 9 Սեպտեմբերի թիւով եւ վերի խորագրով հրատարակած է իր մասնաւոր թղթակիցին՝ Պիլ Քէլլերի Աորպկհեանի մայրաքաղաք Պաքուէն ուղարկած մէկ քրոնիքներ, որ կը վերաբերի պրեժնեւեան մեծապոյն մէկ ոճիր կազմող կառուցածքի մը, որուն գինը, ասւ՛ղ, հայերը – մասնաւորաբար Ղարաբաղի հայերը – չաս սուղ վճարեցին։ Երկու տեսք մասնաւորաբար «կր փայլին» այս չինուվիճամբ։ այդ շրջանին Մ. Միութեան Գերագոյն ղեկավարը եղող եւ միմիայն վերածուող Աբքա – Լէոնիտ Պրեժնեւը եւ անոր հաճոյակատար – հացկատակը՝ Ազերի Ազիեր, որ Ատրպէյճանի իր կուսակցապետի պաշտօնէն պիտի բարձրանար եւ գրաւէր Փոլիթպիւրոյի ամոռը Պրէժնեւի չունէն ներքեւ։

«Հայտար Ալիեւ, կր սկսի իր գրութիւնը Քէլլեր, Ատրպէյճանի Հանրապետութեան նախկին կուսակցական ղեկավարը, իր հիացողներուն կողմէ կը յիշուի որպէս շնորհալի հիւրընկալ, եւ գիւմ անուանաճարկողներուն կողմէ, ներառեալ սովետական մամուլը, որպէս հռչակաւոր շողոքորթ մը»։

Երբ 1982ին Պրէժնեւ համաձայն կ'ըլլայ Պաքու գալ եւ ճառ մը արտասանել Ատրպէյճանի Համայնավար կուսակցութեան համագումարին, Ալիեւ անմիջապէս կր ծրագրէ կատարելագործել իսկ տիրոջ փառաբանական համապատասխան պատա մր՝ կատպից Մոսկուան նայող լրատւի մր վրայ։ Պրէժնեւ միայն երկու օր կր մնայ սպիտակ մարմարիոնէն դրասիոին մէջ։ երբ կր տեսնէ, Ալիեւ վերջնականապէս փակել կուսայ «առանձնաշնորհումներու միջոցներուն» դռները։ Միայն այս տարի է, որ երբ Կորպաչովի վատահելիներէն Վեդիրով կր նշանակուի Ատրպէյճանի կուսակցապետ, կր վերադարձուին դրուները։ Այժմ, այդ պերճաշուք կառոյցը կր գործածուի որպէս ամուսնութիւններու պալատ։

«Նիւ Եորք Թայմզի» թղթակիցը գնահատականը կ'ընէ նոր նուսակցապետին, որ ժողովրդային գործածութեան կը ծառայեցնէ այն բոլոր շինութիւնները, զորս նուսակցական ղեկավարները կամ անոնց Մոսկուայի հիւրերը նուգային հոն իշխանավայել օրեր անցնելու։

Ինչ կր վերաբերի Պրէժնեւի Պաքու այցելութեան, առվնտական ժողովուրդները – ու մասնաւորաբար անձրեւած հայութիւնը – կը յիշեն թէ ինչպէս այդ առթիւ Ալիեւ, հետաոտնելի աչքերուն առջեւ, իր տիրոջ թողնացող մատին անցուցած էր անհատասպի մեծութեամբ թանկագին մատանի մը, ու ձեւով մը գնած իր աթոռը՝ Մոսկուայի դիւանին մէջ։

ԱՐՑԱԽ (ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂ)

ԱՐՑԱԽ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ

Կացութիւնը առելի եւս կը վատթարանայ յետ կրակմարի դրութեան հաստատուելիք։ Այսպէս Արցախի եւ Ախտանի շրջանները կ'անցնին զինուորական իշխանութեան տակ, ըստ AFP գործակալութեան, 28 Սեպտեմբերին, Մոսկուայէն ստացած տեղեկութիւններուն։

Միեւ կողմէ՝ Հայաստանի Համայնավար Կուսակցութեան օրկան, KOMUNIST օրաթերթը այս առթիւ կը հրատարակէ յայտարարութիւնը Քրեմլինի (կենտկոմի) մասնաւոր ոյսուհիրակ Ա. Վոլոքիի, ուր կր յայտնուի պիտուրական հրամանատարի մը նշանակումը վերոյիշեալ շրջանների համար։ Թէպէտ չ'ըսուիր զինուորական պատասխանատուին անունը բայց եւ այնպէս կը հետեւցուի որ կատարելապէս լիազորուած է, եւ զորուն հրամաններուն ըստիպուած են հնազանդիլ բոլորը»։

Իր կողմէ Քրատա պաշտօնական օրկանը կը խրատէ իր Հայաստանի իշխանութիւնները եաւելի կարծր դիրք մը որդեգրին՝ վերջ տալու համար Երեւանը ջազարող գործադուլներուն եւ ցոյցերուն»։

Օրաթերթը առելի եւս բացայայտելով եւ միչտ տալով իր ուրոյն կարծիքը, կ'ըսէ «Ապահովութեան ոյժերը ակներեւօրէն ցոյց տուին իրենց անկարողութիւնը՝ վտանգաւոր դրութիւն մը դիմագրաւելուց» ապա կր տեղեկացնէ ներքին գործոց նոր նախարարի մը նշանակումը եւ ստեղծուելիք մը «ազգաբարեւութիւն» ստանալը։

ԴԱՌՆԱԳՈՅՆ ԿԵՆԱՑԸ

(ԸՆԿ. ԳԵՐՍԱՄ ԱՀԱՐՈՆԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ)

Գրեց ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

1964ին էր։ Գէորգիի «Զարթնո՛ք» օրագիրքի գլխաւոր խմբագիր, հրապարակագիր, պատմաբան, Ռակլավար Ազատական Կուսակցութեան ղեկավարներից՝ Գերսամ Ահարոնեանին, այս է քանիհարիւրդ անգամ գալիս էր տեսնելու իր հայրենիքն, ջերմանալու ապ ու պապերից մնացած երկիր հայրենիով։ Ինչպէս միշտ, նա այս անգամ էլ ուխտ զբաղուած էր։ Անելիք խոտ գործեր կային նա այդ օրերին շատ էր անհանգստացած իր կողմից պատրաստը «Ցեղասպանութեան Մեծ Եղեռնի» ճակատագրով։ Ամբողջ հարցը այն էր, որ երեսունի Մատենադարանում եղեռնի վերաբերեալ բաւականին հարուստ նիւթեր կային, մենագրութիւններ, յուշերի հեղագրեր, լուսանկարներ, բայց նա չէր կարողանում այդ նիւթերը ձեռք ձգել։ Ուր որ գնում էր, դռները փակւում էին նրա առաջ։ Նա չղազրգրում վհատ էր։ Այդ օրերին նա, նոյնիսկ, փորձեց ապօրինի ճանապարհով գրանք ձեռք ձգել, բայց արդիւնքի չեղաւ։ Ես ներկայ էի կառավարութեան նախկին պետական գործիչներից մէկի՝ Յարօ Մարտաթէոսի հետ։

Մենք յարգարձան փրոֆեսորի տանը, մօտ տասը հոգով, բոլորուեցինք ճոպաճեւ մի սեղանի չուրջ։ Ես նստել էի Գերսամի ու Մարտաթէոսի միջեւ։ Երկու քաղաքական գործիչներ սպասելիքներ ունէին իրարից։ Առաջինը խոսնէին հրաւիրեց։ Նա հասեց Մարտաթէոսը։ Նա հարցրեց, որ ինքը իր կեանքի ընթացքում տեղծել է հայազատնական մի մարգարտ գրականութիւն։ Ցեղ նա աւելացրեց նաեւ, որ իր թեկնածուական ու դոկտորական գիտաշխատութիւնները Դաշնակցութեան դէմ գրուած գիտական լուրջ աշխատութիւններ են։ Ի չարունակութիւն այս բոլորի, Սարաֆեանցը գրեց իր պահանջը։ «Ուզում եմ վիպագիր գալ Լիբանան (–Լիբանան, – ծղրեց նրան Գերսամը) ու մօտիկից ծանօթանամ Դաշնակցութեան առիւների հետ, որպէսզի յետագայի համար նիւթ ունենամ»։

– Դաշնակցութիւնը իր արխիւները երբեք ձեզ չի տրամադրի, – ասաց Գերսամը, – բայց կ'աշխատեմ ամէն կերպ օգտակար լինել ձեզ։

Այս միակողմանի դաշինքի չուրջ համաձայնութեան գալուց յետոյ զրոյցի էպիկենտրոնը տեղափոխուեց Գերսամի կողմից հրատարակութեան պատրաստուող «Ցեղասպանեան Մեծ Եղեռնի» չուրջը։ Գերսամը պարզ եւ անկաշկանդ պատմեց ամբողջ եղելութիւնը ու խնդրեց, որ յանուն ազգային գերագոյն շահերի, Մատենադարանին ո-

ւսում չուտ, գեռ, իր ֆիրեայի ընկերներով չշրջապատուած գործիչներ սպասելիքներ ունէին իրարից։ Առաջինը խոսնէին հրաւիրեց։ Նա հասեց Մարտաթէոսը։ Նա հարցրեց, որ ինքը իր կեանքի ընթացքում տեղծել է հայազատնական մի մարգարտ գրականութիւն։ Ցեղ նա աւելացրեց նաեւ, որ իր թեկնածուական ու դոկտորական գիտաշխատութիւնները Դաշնակցութեան դէմ գրուած գիտական լուրջ աշխատութիւններ են։ Ի չարունակութիւն այս բոլորի, Սարաֆեանցը գրեց իր պահանջը։ «Ուզում եմ վիպագիր գալ Լիբանան (–Լիբանան, – ծղրեց նրան Գերսամը) ու մօտիկից ծանօթանամ Դաշնակցութեան առիւների հետ, որպէսզի յետագայի համար նիւթ ունենամ»։

– Դաշնակցութիւնը իր արխիւները երբեք ձեզ չի տրամադրի, – ասաց Գերսամը, – բայց կ'աշխատեմ ամէն կերպ օգտակար լինել ձեզ։

Այս միակողմանի դաշինքի չուրջ համաձայնութեան գալուց յետոյ զրոյցի էպիկենտրոնը տեղափոխուեց Գերսամի կողմից հրատարակութեան պատրաստուող «Ցեղասպանեան Մեծ Եղեռնի» չուրջը։ Գերսամը պարզ եւ անկաշկանդ պատմեց ամբողջ եղելութիւնը ու խնդրեց, որ յանուն ազգային գերագոյն շահերի, Մատենադարանին ո-

րոշ նիւթեր տրամադրուեն իրեն։

Այս բոլորը մեծ ուշադրութեամբ լսող Սարաֆեանցի տրամադրութիւնը, յանկարծ, ընկաւ։ Մի պահ լռութիւն տիրեց։ Ցետոյ Սարաֆեանցը գառան մորթու տակ մտած, գառան ձորը ընկնելով հասայ եւ ձոր ընկնելով հասկացրեց, որ դրա համար կառավարութիւնից յատուկ արտօնութիւն պէտք է ունենայ։

Գերսամը հայացքով չանթեց Սարաֆեանցին եւ ասաց.

– Ինձ բացատրեցին, որ դուք գերհզօր մարդ էք, ու կարող էք օգնել ինձ։

Մի գառը ժպիտ դրոշմուեց Սարաֆեանցի դէմքին։ Եւ այսպէս, երկկողմանի գաշինքը չկայացաւ, հետեւաբար չեղած միակողմանի գաշինքը։ Այդ պահին, երկու հիասթափութիւններ հայացքներով յօշոտեցին միմեանց։ Ստեղծուեց մի հեղձուցիչ մթնոլորտ։

Տանտէր փորձեց Սարաֆեանցի յետադարձ քայլը խընդրութիւնից վախեցած, ուզեց փոխել ընդհանուր տրամադրութիւնը։ Նա բաժակ վերցրեց եւ առաջարկեց Սարաֆեանցի Թոռան ու նրա նշանածի կենացը։ Նա բացատրեց, որ մէկ չաբաթ առաջ, Սարաֆեանցի Թոռը՝ Գայիանէն նշանուել է «Ղեղարյան» Ազգային Նախարա-

րոյց խորհրդի նախագահ Ռըզաեւէ Թոռան՝ Ալիի հետ։ Ցարգարժան փրոֆեսորն եւ համեստաւոր կինը առաջնը չրխկացրեցին իրենց բաժակները Սարաֆեանցի հետ։ Ցետոյ՝ մնացածներս։

Հերթը հասաւ Գերսամին։ Նա ջոնեակի բաժակը իր հրամայական ափին մէջ առած, առանց անդանից կտրելու, պինդ բռնել էր։ Սարաֆեանցի դէմքը կախուած մնաց ոտքի։ Գերսամը ուղղուած ձեռքը նոյնիսկ հայացքը չըթեքեց դէպի նա։ Այս անչափ վիճակից Սարաֆեանցին դուրս բերելու ցանկութիւնից մղուած տանտիրուհին մի բռնազբօսիկ ժպիտով դիմեց Գերսամին։

– Պարոն Գերսամ, խնդրէ ընկեր Սարաֆեանցի թոռան...

Գերսամը չծողեց, որ փրոֆեսորին կինը վերջացնի իր խօսքը։ Նա թուխոտ շպրտեց.

– Ինձ համար շատ ծանր է ու դժուար թուրք-թաթարին թոռնիկ տուող հայ պապիկի բաժակին բաժակ խփելը։

Տիրեց մեռելային լռութիւն։ Արնախում Սարաֆեանցը գիշատիչ հայեացքը ուղեց դէպի Գերսամը։ Գերսամը նոյնատիպ հայեացքով փոխադարձեց ու աչքերը սեւեռեց ջոնեակի բաժակի վրայ։ Ցետոյ բաժակը նորից առաւ ափին մէջ, պինդ սեղմեց այն ու անշարժացաւ։

ԼՈՒՐԵՐ ՆԻՒ ԵՈՐՔԷՆ

ԹԵՆԻՍԻ ՆՈՐ ՀԱՅԱՋԳԻ ԱՍՏՂԸ, ԱՆՏՐԷ ԱԿԱՍԻ

Գրեց՝ ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԴԻՎԱՌԵԱՆ

Թենիսը չատ ալ չէ հետաքրքրած հայ հասարակութիւնը։ Ընդհանրապէս հայերս ոտնագնդակի սիրահարները ենք, մանաւանդ այդ խաղը գրաւից իւրաքանչիւր հայուն, երբ հարցնէն «Ապարատը» գործաւ ախոյեան Ռուդոլֆ Մոլիքեան՝ ու մանաւանդեւս եւրոպայի ախոյեանութեան խաղերուն ներկայացնելով Ռուրդոլֆին Մոլիքեան։

Թենիսը տարբեր է ժողովրդային միւս մարզական խաղերէն։ Ան կը պահանջէ մակարդակ մը մարզիկէն ու նաեւ հանդիսատեսէն։ Շրջնակի մը հարուստ խաղը նրկատուած է մինչեւ այսօր։ Բայց Ամերիկայի մէջ ունի մասնաւոր ժողովրդականութիւն, ամէն անգամ երբ Օգոստոսի վերջատրութեան ու Սեպտեմբերի սկիզբը կ'սկսի Թենիսի միջազգային մրցաշարքը, նիւ Եորքի մէջ, այնքան ծանօթ «Ին էս Օփ'ին» անունով։

Այս տարուան սկիզբի օրերուն երիտասարդի մը անուն կը սկսած էր փայլիլ, հոս թէ հեռուէն նաեւ այլ մրցաշարքերու ընթացքին, Արժանթինի, Ֆրանսայի եւ Զուիցերիոյ մէջ։

Ֆրանսական «Ռոլան – Գարոս» մրցաշարքին էր մանաւանդ, երբ այս տասնեւութ տարեկան երիտասարդը գրաւեց մարզասէրներու ուշադրութիւնը։ Հեռուստատեսիլի խօսնակը ըսաւ թէ Միացեալ Նահանգներէն պարսիկ ծագումով Ագասին կը փայլող աստղն է Թենիսի աշխարհին։ Անմիջապէս ֆրանսահայ քանի մը Թենիսի սիրահարներ կը հետաքրքրին կանան եւ ուշադրութիւն կը դրաւիրին թէ Ագասի Ագասին աւերիւսհայ է։ Հայ ծնողքի զաւակ։ Ծնողները կ'ուզղէ իր պատիր։ Ու արդէն Ագասի Ագասեան կը դառնայ այդ վայրկեանէն սկսեալ եւրոպացի հայութեան փնտռտած մարգիկը։

Ծագերու վերջաւորութեան կուտայ մասնաւոր տեսակցութիւն մը ֆրանսահայ սեղտուն թերթերէն մէկուն, ուր եւս կը յայտարարէ իր հայութիւնը հպարտութեամբ։ Ան ապա կ'անցնի Զուիցերիա, ուր եւս կ'ունենայ մրցաշարքեր գրաւելով խստապահանջ գուդիցերիացիներու ուշադրութիւնը։

Ու ահա հիմա ան կը խաղայ հոս նիւ Եորքի մէջ։ Հեռուստատեսիլի կայաններ օրն ի բուն ցոյց կուտան Ագասին։ Մեր թերթերը կր լեցնեն իրենց մարզական սիւնակները հայ երիտասարդին նկարներով ու մրցումներու տեղեկագրութիւններով։

Մգ Ապրոյի եւ Գանդրզի յաջորդող նոր յոյսն է ան Ամերիկայի Թենիսին, որ հազ է գրեթէ միշտ առաջին գիծերուն վրայ։ Խաղերը արդէն սկսած են եւ յաջորդական եռրեք խաղեր յաղթանակած է մեր հայ տղան։ Նիւ Եորքի յաղթանակին մէջ գրեթէ ոչ մէկը լուր ունեցաւ անոր հայ ըլլալէն։ Լուրը հասցուցի Նիւ Ձըրզիի հայկական մեր ռատիօժամի պատասխանատուներէն ընկեր Նորայր Մկրտիչեանի, որ անմիջապէս հաղորդեց այս չաբաթավերջին իր ունկնդիրներուն։ Կապ պահեցի մեր թերթերուն հետ որպէսզի անդրադառնան այս ոսկի տղուն, որ գրաւած է Թենիսի սիրահարներուն սիրտը։

Այս տարուան սկիզբը սիրտերը ուրախութեամբ լեցուեցան մեր սինեմաչարժի աստղերէն հայուհի մը՝ Շեր Մարգիսեանի յաղողութեամբ։ Ահա, հիմա կ'ուրախանանք Ագասէ Ագասեանի յաղողութեամբ։

Խ. ՄԻՒՒԹԵԱՆ
ՄԻՐԷՆ ՆԵՐՍ
(ՇԱՐ. 18-ՐԴ ԷՋԷՆ)

Նկրն ու աչխարհայեացքը։ Մոսկան ընկալ չէնք թէ մենք հանկով անպարար կանուոց Սովիետական Միութեան տարբ, գուցէ գոնուն չօգտվելի պատճառներ, զորս չենք ուզեր հասկնալ։ Թէեւ, չատերուս ծանօթ ըլլան անունը։ Նոյնպէս, մոսկան ընկալ չենք թէ՝ եթէ այսօր ունինք հայրենիք կրնանք այդ չեզո մը հոգր, որ մեր բոլորս յարութեան կոչած է որպէս ազգ, եւ աչխարհաճանաչ մեծութեան մըն ենք վերածուած մեր օրվ օրվ գարգացող պատմութեամբն ու մշակոյթովր, մեր գիտնականներու, արհեստագէտներու, տնտեսագէտներու եւ զօրավար ու մարշալներու փաղանգներուվր, կը պարտինք ա՛յն պետութեան, որը միակը եղաւ մեր ձեռք անկեալ օրերուն մեզի ձեռք երկարողը։ Գերի չենք, ա՛զգ նուիրուած չենք, պետութիւն ենք։ Այդ բոլորը չէրնրին մոսկայան կրնար պիտի չկարենար յարգել այս ճշմարտութիւնն եւ կանխել սպրդումները պետական եւ վտանգաւոր փորձութիւններու։ Այսօր ինչպէս ժողովուրդին ու մասնրակատարներուն խնդրանքն ալ ասպրելն է եւ ընթացքին։

ՏԻԿ. ԼՈՒԻԶ ՍԻՄՈՆԻ ՃԱՌԸ՝ Հ.Բ.Ը.Մ.Ի ՏԻԿՆԱՆՑ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ 30-ԱՄԵԱԿԻ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹԻՆ ԱՌԹԻՒ

(ՇԱՐ 9-ՐԴ ԷՋԷՆ)

նուիրատուութեան շնորհիւ, վիէննայի մեր Մասնաճիւղը պիտի ունենայ նոր կեդրոն մը:

ՆԻԳՈՍԻԱ, ԿԻՊՐՈՍ – Արդէն սկսած է Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան վերանորոգման եւ ընդարձակումի աշխատանքը, որ կ'աւարտի 1989–ի Օգոստոսին:

ԱՄՍԹԵՐՏԱՄ, ՀՈԼԱՆՏԱ– Բարեգործականը, գաղութը եւ Էջմիածինը գոյացուցին գումար մը, վերատիրանալու 18-րդ դարուն կառուցուած հայկական եկեղեցին:

Երիտասարդական աւելի լայն մասնակցութեան հետամուտ բազմաթիւ ծրագրեր, շնորհիւ մեր անդամներուն վճռակամութեան, յաջողութեամբ պսակուեցան ներկայ տարեշրջանին:

ԳՈՐՏՈՊԱյի Հարաւ-Ամերիկեան մարզական խաղերը ունեցան 200 մասնակից· իսկ Մայամիի, Ֆլորիտա, Հիւսիս-Ամերիկեան մարզախաղերը՝ 650:

Նախագահական Ակումբին հովանաւորութեամբ ամառնային 2 ամսուան փորձառական ուսումնառութեան մասնակիցներուն թիւը այս տարի 15-էն բարձրացաւ 30 համալսարանականի, որոնք գործեցին ներեորքեան առեւտրական, լրատուական, բժշկական եւ իրաւաբանական հաստատութիւններու մէջ:

Նախագահական Ակումբին հովանաւորութեամբ, Միչիկընի Համալսարանի 6 շաբաթնոց հայերէնի վարկաւոր դասընթացքը իրականացաւ Երեւանի մէջ, առաջին անգամ ըլլալով: 11 ամերիկածին համալսարանականներ, Փրոֆ. Գէորգ Պարտաքճեանին գլխաւորութեամբ, Երեւանի Պետական Համալսարանի մէջ օրական 6 ժամ հետեւեցան հայերէն լեզուի դասաւանդութեան:

Այս եւ այլ ծրագիրներով, ինչպէս Նիւ Եորքի Նուպար Ճամբարը, որ այս տարի 5 երկիրներէ պատանիներ ունեցաւ, յառաջիկայ տարի Պուէնոս Այրէս կայանալիք համագաղութային Նաւասարդեան խաղերը եւ մեր բազմաթիւ վարժարաններու աշակերտութեան միջեւ նամակագրական կապի հաստատման նոր ծրագիրը, *մենք ամէն ջանք կը կատարենք սփիւռքի հայերը բերելու իրարու մօտ. կերտելու միասնական ապագայ. գոյացնելու ուժ մը, որ հասնի աճող, փոփոխուող եւ աւելի զարգացող գաղութներու կարիքներուն:*

Ուժ մը, բարեկամներ, *որուն պէտքը պիտի ունենանք: Համաշխարհային դէպքերը կը պահանջեն մեր ուշադրութիւնը, մեր հակազդեցութիւնը:*

Իրանէն փախստական 150է աւելի երիտասարդ հայեր լքուած կը մնան Փաքիստան:

Հարիւրաւոր թրքաբնակ հայերու մերժուած է Հոլանտա ապրելու իրաւունքը եւ անոնք հիմա կը փնտռեն նոր գաղթավայրը:

Թուրքիայէն, Իրանէն եւ Լիբանանէն նոր հասած գաղթականներ կը սպառեն նիւթական միջոցները Պելճիքայի, Ֆրանսայի, Զուիցերիոյ, Աւստրիոյ եւ Գերմանիոյ գաղութներուն:

Աղիտեալ Լիբանանի մեր արենակիցները տակաւին կարիքը ունին սնունդի եւ բժշկական խնամքի:

Բայց հաւանաբար ամէնէն աւելի մեր ուշադրութեան եւ օժանդակութեան կարօտ է Հայաստանը:

Միայն այս ամիս 3500 հայաստանցիներ պիտի փոխադրուին Միացեալ Նահանգներ:

Հայաստանի քարքարոտ հողը մշակելու, հազարաւոր պատմական յուշարձանները եւ եկեղեցիները վերականգնելու պայքարը, ինչպէս նաեւ ամէն օր *Վեհափառ Հօր փըշալարերէն անդին տեսնելը իրենց ծանր անդրադարձը ունեցած են մեր ժողովուրդին վրայ: Վարչակարգը ծանրօրէն ճնշած է ոմանք. իսկ Սումկայիթի ջարդերը այսօր անգամ մը եւս կենդանացուցած են արհաւիրքը 1915–ին:*

Երեւանի մէջ ես ականատես մը եղայ ցոյցերու, հրապարակներու եւ բանակայիններու. երիտասարդ հայ սպանեալի մը թաղումին եւ իւրաքանչիւր հայաստանցիի արցունքին: *Եւ լսեցի, անգամ մը եւս, նոր արտագաղթի մը հաւանականութիւնը:*

Մենք կրնանք չինել 200 դպրոց կամ 500 կեդրոն. հաստատել անհամար ծրագրեր. բայց, փաստօրէն, առանց Հայաստանի զուր պիտի ըլլայ ամէն բան: Ոչինչ պիտի կրնայ երբեւիցէ փոխարինել այն 6 շաբաթները, որ ամերիկածին երիտասարդները անցուցին Երեւանի մէջ, շաղուելով ժողովուրդին հետ, լսելով փողոցները խօսուող լեզուն, այցելելով Էջմիածին, Տաթեւ եւ Գեղարդ: Ես այսօր այստեղ, ձեր առջեւ հայերէն պիտի չըխօսէի եթէ չըլլար Հայաստանը: *Առանց Հայաստանի համըրուած են մեր օրերը. մեր արմատները անէացած. հըպարտ ազգէ մը հեռաւոր յիշատակ մնացած:*

Բայց պատմութիւնը փաստած է հայուն ուժը եւ դիմադրականութիւնը:

Հայաստանը պիտի շարունակէ պայքարիլ Ղարաբաղի համար. նոյնը պիտի ընենք նաեւ մենք:

Մենք պիտի շարունակենք հիմնել նոր շէնքեր, ջամբել կրթութիւն եւ մշակել ծրագրեր պահելու համար մեր ինքնութիւնը:

Մենք պիտի շարունակենք քաջալերել եւ օժանդակել անձերու եւ կազմակերպութիւններու, որոնք կը ծառայեն մեր գաղութներուն:

Մենք պիտի շարունակենք որեւէ ատենէ աւելի ընդլայնել հայկական ներկայութիւնը իբրեւ տնտեսական եւ քաղաքական ուժ:

Եւ ամէն օր մենք պիտի վերանորոգենք մեր ուխտը Հայաստանի մեր քոյրերուն եւ եղբայրներուն հանդէպ, ըսելով թէ իրենք առանձին չեն իրենց պայքարին մէջ:»

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 43

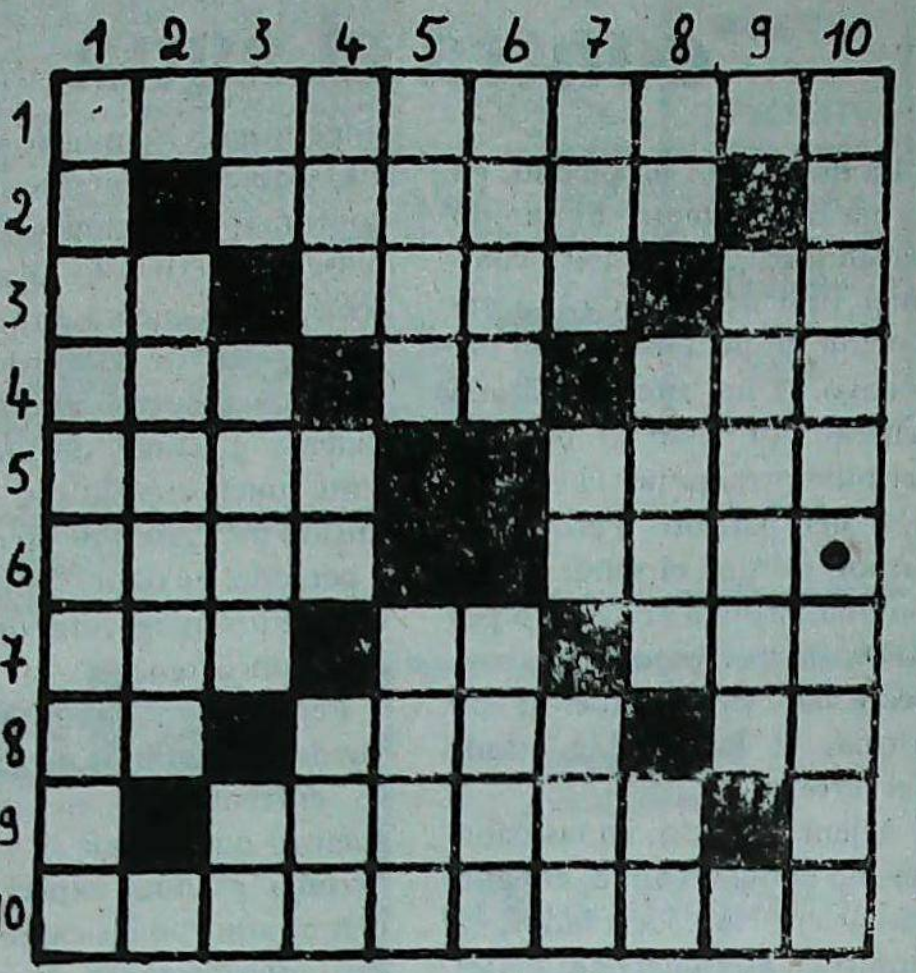

«Ու»ն մէկ տառ նաշուել

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1.– Ամենաարդար: 2.– Մատուտակ: 3.– Էական բայէն – մեծ պատառ – դերանուն: 4.– Առաջ – 7003 – աջէն ձախ՝ առանց դրամի: 5.– Իրեն – միասին: 6.– Բաւական շատ քըրքիջ – աջէն ձախ՝ ուտիճ: 7.– Խօսք – դերանուն – աջէն ձախ՝ բիծ: 8.– 97 – միջոց 2x400: 9.– Ուշ: 10.– Աջէն ձախ՝ յողացողներ:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1.– Շատ անուշ: 2.– Աստուածաշունչէն դէմք մը: 3.– Էական բայէն – մտածումներ – դերանուն: 4.– Փոքր մանգաղի կոթ – վարէն վեր՝ մէջտեղը ծակած քար – դաշտ: 5.– Մանչ – արեւելահայերէն առիր: 6.– Թախիծ – վարէն վեր՝ կեանքը: 7.– Մուրճ – առարկայ – քաղաքամաս: 8.– 7040 – մարմնի մաս – պարպուած նաւ: 9.– Հարազատ: 10.– Պանծացնել:

ԼՈՒԾՈՒՄ ԹԻՒ 42 ԽԱՉԲԱՌԻ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ
1.– Պատասխանատու:	1.– պինասպասեակ:
2.– Իլ – ստնտու – ուս:	2.– լա – քանզի – ռա:
3.– լար:	3.– բաղ:
4.– աք – լումայ – դմ:	4.– ապ – լական – ակ:
5.– սարակ – սեղան:	5.– ստրուկ – կաղին:
6.– պնակ – սեդա:	6.– խնամ – աղոխ:
7.– ազդակ – պակաս:	7.– ատլաս – պատիւ:
8.– սի – նախան – իր:	8.– նու – յեսան – ոչ:
9.– տող:	9.– ուտ – դադար – զե:
10.– առ – կիզիչ – եղ:	9.– դեկ:
11.– կալանաւորել:	10.– ուտ – դադար – դե:
	11.– Ռւսումնասիրել:

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱՐԱՊԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂԻՆ

(ՇԱՐ. 11-ՐԴ ԷՋԷՆ)

ե) Երիտասարդութիւնը չզարձնել անտեղի խծբծանքի, աժան քննադատութեան եւ յետին դիտաւորութեան առարկայ, առանց հիմնաւորուած պատճառի:

գ) Երիտասարդութիւնը հեռու պահել մակերեսային տարակարծութիւններէ, որոնք չունին գաղափարական խորք եւ իմաստ, այլ, դժբախտաբար, ունին անհատական բընոյթ:

Կը կարծենք թէ հայ հաւաքականութիւններու գոյութիւնը եւ մանաւորաբար Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան երթուղին ընթացքը, աւելի արգասաւոր, հունաւոր, առողջ եւ կենսունակ պահելու համար, անհրաժեշտ է առաջին հերթին գուրգուրալ ու խնամել երիտասարդութեան այն կորիզին, որ պիտի տայ ապացոյցը իր ազգային-հայրենասիրական ամրակուռ պատկանելիութեան եւ իր յանձնառու կամքը՝ շարունակելու Մեծ Եռագի իրականացումը:

(ՇԱՐ. 8 ԵՒ ՎԵՐՋ)

Su café molido
al gusto oriental
Gran Visir
Boedo 510.
T.E.: 97-4763

DEPORTES

Armenio y Ferro:

un titánico desafío contra el agua

La lluvia caía sin piedad, en forma intermitente. El campo era un lodazal apto para cualquier tipo de actividad, a excepción de un espectáculo deportivo. Una simple mirada general por todo el estadio, permitía presuponer la suspensión del partido. Pero hubo fútbol, porque el señor Mario Gallina, árbitro designado por AFA, así lo dispuso tras inspeccionar, vaya a saber de que forma, el lamentable estado del terreno.

Mientras tanto, en las tribunas no había un alma; el panorama era tan desolador, al punto de asemejarse al desierto del Sahara.

Y el juego se inició, cuando por entonces no mucho más de 100 estoicos habitantes se encontraban en la cancha de Platense, número sólo alcanzado teniendo en cuenta a todos los desafiantes de la tarde gris; desde jugadores, periodistas, quienes gozamos de un excelente lunch servido por la Comisión de Prensa de Armenio, y personal auxiliar, hasta cada uno de los integrantes de la escasa concurrencia.

Pero esto ya sucedió y no se puede remediar. Los equipos se enfrentaron, en un encuentro que de por sí, no despertaba grandes expectativas, menos aún con las características anteriormente descriptas. Pese a todo, no fue tan malo, pues tuvo su cuota de emotividad, dada por la sucesión de imprecisiones provocadas por la imposibilidad de juego atildado.

Dentro de este panorama, es muy destacable la tarea de los 22 jugadores, que se prodigaron constantemente, procurando brindar sus máximos esfuerzos, para disfrute de aficionados presentes.

Así, hubo circunstancias para todos los gustos. Existieron las "pifiadas", los resbalones, los pelotazos al referí, uno de los cuales lo sentó en el suelo, en fin, hechos que dieron su dosis de humor a esta triste realidad.

No obstante, también aparecieron las situaciones propicias, que le dieron un cierto predominio al Deportivo Armenio, fundamentalmente en la primera mitad, a través de tiros de media distancia de Espindola y Maciel, muy apropiados para la ocasión.

Ferro también hizo lo suyo en la segunda parte, creando complicaciones serias a Sarmiento, quien respondió acertadamente una vez más. Pero los goles no se concretaron y el resultado fue empate, justo premio a lo hecho por los dos equipos, aunque Armenio mereciera mejor suerte.

Son las cosas del destino, las que esta vez le negaron al local un nuevo triunfo en la definición por tiros desde el punto del penal, tal lo acontecido la semana pasada en Córdoba. Ahora le tocó perder, por 2 a 1, en una instancia final donde los arqueros volvieron a convertirse en figuras fundamentales. Sarmiento conteniendo dos remates y Vivalda atajando otros tres. Pero eso no importa. En definitiva, el verdadero interés del Deportivo Armenio, es sumar puntos en los noventa minutos reglamentarios, pues de ellos depende el futuro promedio para evitar el descenso. El resto irá a parar a la galería de recuerdos, de este partido inolvidable, no por su calidad técnica, sino por la decisión de un señor Mario Gallina, que hizo jugar el cotejo, cuando el sentido común no lo aconsejaba, sin importarle en lo más mínimo el respeto al hincha de fútbol, que es después de todo quien respalda este negocio profesional.

Daniel R. Der Avedissian

Compramos: Alfombras nacionales e importadas; Platería; Muebles; Bronces; Vidrios; Pinturas Argentinas.
Absoluta Reserva. **Viamonte 795 TE. 322-6239**

COCINA ORIENTAL
Especialidades Armenias
Sra. Valentina TE. 791-2349
-Trabajos sobre pedidos-
Asista a las clases de comidas especiales armenias, que se dictan en Pampa 4992, Capital, todos los jueves de Setiembre y Octubre, de 14.30 a 16.30.
Informes: *TE 51-1488 y 783-0955*

EL PROFESIONAL LOS RECETA BARTAMIAN LOS DISEÑA SU HIJO LOS PREFIERE LINEA PIE/RECTOR DE ORTOPEDIA BARTAMIAN

ARTICULOS DE ORTOPEDIA EN GENERAL
Descuentos desde el 30% a Obras Sociales.
Consulte con su Obra Social sobre otros beneficios.
ORTOPEDIA OB
Bartamian
Av. Belgrano 1699 Tel. 45 5213 Bs. As.
Av. 7 N° 1134 Tel. 3 4935 La Plata

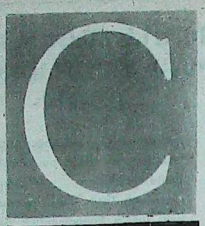

Janete Gozibenkian de Salaro

Berenjenas Janete

INGREDIENTES:

5 berenjenas - 3/4 kilos de carne picada - 2 cebollas grandes - 3 tomates peritas - 1 diente de ajo - 4 huevos - 3 cucharadas de queso rallado.

SALSA: 3 cucharadas de harina - una cucharada de margarina - 1 litro de leche - 1 pizca de nuez moscada.

PREPARACION:

Cortar las berenjenas a 1/2 cm. de espesor, salarlas y dejarlas descansar 2 horas en un colador; luego fritarlas.

Freir la carne junto con la cebolla, el tomate y el ajo.

Las berenjenas fritas se colocarán en una asadera, formando piso. Sobre ellas se esparcirá la carne ya frita, y sobre todo se esparcirá la salsa blanca, agregando los huevos batidos, la sal y espolvoreando con el queso rallado.

Poner al horno hasta gratinar.

Pizza de pan lactal

Tomar un pan lactal y remojar en leche sus tajadas. Forrar con ellas el fondo de una asadera poniendo una tajada al lado de la otra, bien juntas y rociarlas con abundante salsa de tomate para pizza. Colocar encima muzzarella, a gusto.

Batir 3 huevos con una cucharadita de polvo de hornear y agregarle media taza de leche. Volcar esta preparación, bien esparcida, sobre el contenido de la asadera.

Cocinar al horno durante 15 minutos.

Bodas de Plata

En su residencia y rodeados por el afecto de sus hijos, familiares y amigos, **Carlos Kuchikian y Alicia Horigian de Kuchikian** celebraron el pasado 17 de setiembre sus Bodas de Plata matrimoniales.

TAROT
Numerología
Astrología Personal
Cabalístico Comercial
Prof. LUIS
782-3305

Periodico Armenio
"SARDARABAD"
de la
ASOCIACION CULTURAL
TEKEYAN

Redacción y Administración
Cnel. Niceto Vega 4779
1414 - CAPITAL FEDERAL
T.E. 771-2520
Horario de atención: *Lun. a Vier. de 10.00 a 19.00 hs.*

Registro Nac. de la Propiedad Intelectual
N° 78.836
Director
MIHRAN SARAFIAN
Corresponsalía, receptoría de avisos y suscripciones en
BRASIL
Sr. Hrair Stepan Chahinian
Av. Coxinqui 191 - Ap. 84
CEP. 0579 - Sao Paulo - SP
Brasil
URUGUAY
Dr. Pedro Tanielian
Benito Blanco 675 Ap. 201
T.E. 70-3114 Montevideo

cash
Sociedad Anónima de Cambio y Turismo
E.V. y T. 431/79
Agente Extra-Bursátil N° 530
Excursiones Nacionales e Internacionales *Cruceros al Caribe*
Precios Especiales para Viajes a Erevan
(Descuentos a grupos estudiantiles)

Lidia Guezikaraian de Martínez
Directora de Ventas

Cataratas: *excursion 6 días y 3 noches, en bus A 1.190*
Bariloche: *10 días y 7 noches, en bus, desde A 1.990*

Buenos Aires: Sarmiento 2232- Tel. 47-2091/3944/6714/7106 - 48-6826
Mendoza: San Martín 1173 - Tel. 248013-249733
San Juan: Rivadavia y Tucumán - Tel. 223450-222020

IATA
3558857